

ניצנים

תוכנית הצהרונים הלאומית

משרד החינוך

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר יסודי
תוכנית הצהרונים הלאומית

פלאי עולם

בתוכנית זו משולבים:

ל"ג בעומר

שבועות

ויום החלל הבינלאומי

תוכנית העשרה חינוכית

ניצנים בכיתות א' – ב'

הקדמה

תוכנית ההעשרה שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת צהרוני ניצנים בכיתות א' – ב'. התוכנית כוללת מערכי פעילויות יומיים. כל מערך כולל פעילות לפתיחת היום, פעילות העשרה חינוכית ופעילות לסיום היום. בתוכנית משולבים: סיפורים, משחקים, פרויקטים אמנותיים ודיונים קבוצתיים כדי לחזק את הנושא, תוך קידום יצירתיות ופיתוח מיומנויות חברתיות. הפעילויות יתמקדו במתן ביטוי אישי ובחירה לתלמידים. התלמידים שותפים, פעילים, מעורבים ומשפיעים. הנושא המרכזי של תוכנית זו הוא:

"פלאי עולם"

תוכנית העשרה רבת-תחומית שמטרתה להרחיב את עולמם של התלמידים באמצעות היכרות חווייתית עם היווצרות כדור הארץ, פלאי תבל, תרבויות ומנהגים מרחבי העולם. התוכנית משלבת למידה פעילה, חקר, יצירה והבעה, ומעודדת סקרנות, פליאה וחשיבה יצירתית, תוך פיתוח תחושת שייכות לעולם ולחברה והבנה של מגוון תרבותי ואנושי.

בתוכנית זו משולבים: ל"ג בעומר, חג שבועות ויום החלל הבינלאומי.

ידע:

היכרות חווייתית של מבנים ואתרים ייחודיים המוגדרים כפלאי תבל חשיפה לתרבויות, מנהגים ואורחות חיים ממקומות שונים בעולם היכרות עם סיפורים מתרבויות שונות

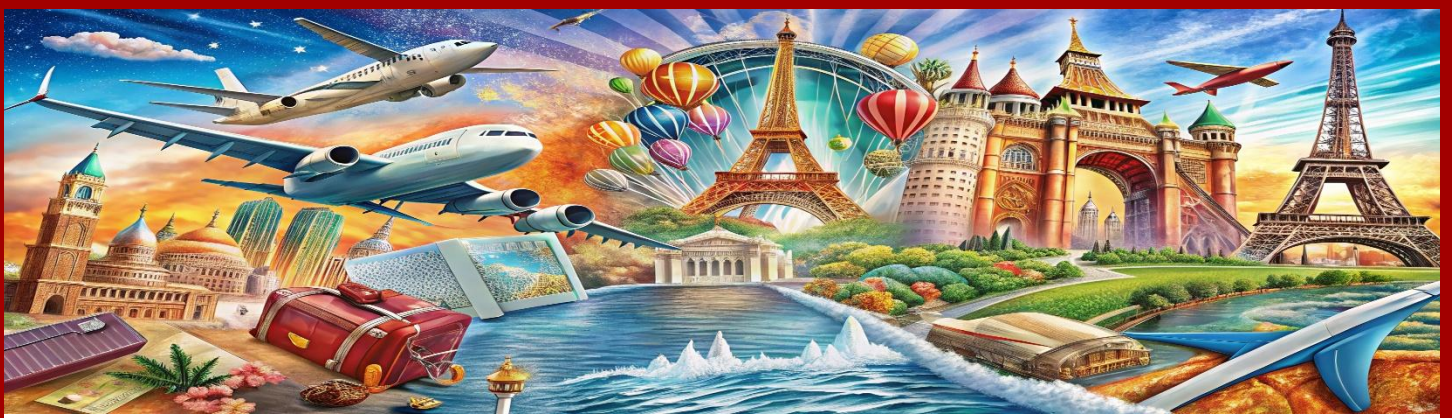
מיומנויות:

פיתוח סקרנות, חקר והתבוננות. פיתוח כישורי שיח, הקשבה והבעה חיזוק חשיבה יצירתית ודמיון.

ערכים:

כבוד לשונות תרבותית וקבלת האחר טיפוח תחושת שייכות לעולם ולחברה

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה הישגים בהשכלה
עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
תוכן ועיצוב גרפי: הגר אורן

שבוע ראשון

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
זהירות אש!	ל"ג בעומר	עולם הפוך	רגע חושבים	יוגלה	מפגש פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים
בואו נכין מדורה	חץ וקשת	יופי של עולם	שלום עולם	מסע ראשון מסביב לעולם	פעילות העשרה חינוכית
אש אש מדורה	שיר משחק	יוצרים עולם	לשמור על העולם שלנו נקי	כדור הארץ שלנו	פעילות סיום

למובילים:

*יש לשים לב כאשר נכנסים לקישורים של שירים או סיפורים ביוטיוב
במידה ויש פרסומות יש לדלג עליהן לפני הצפייה עם התלמידים.
אין לאפשר לתלמידים לצפות בפרסומות

פעילות פתיחה – יוגלה

עזרים:

מחשב / רמקולים
קלפי יוגלה

קישור לפתיח מוזיקלי יוגלה קישור למוסיקה שקטה

מהלך הפעילות:

נפתח את השבוע בפעילות יוגה שקטה ומרגיעה, שמטרתה לאפשר לתלמידים מעבר הדרגתי משעות הבוקר לשהות בצהרון, חיבור לגוף, נשימה וריכוז.

נשמיע את מוזיקת הפתיח ונזמין את התלמידים לשבת על הארץ במעגל, רגליים משולבות, גב זקוף וידיים מונחות על הברכיים. נבקש מהתלמידים להקשיב להנחיות ולבצע את התנועות יחד. יש להקפיד על דיבור בקול רך, איטי ושקט. (נשמיע ברקע בשקט את המוסיקה הנעימה.) נתחיל בתרגילים הבאים:

"שלוש": ננחה את התלמידים לקחת שלוש נשימות עמוקות ואיטיות: שאיפה דרך האף, עצירה קלה של הנשימה, נשיפה איטית דרך הפה. לאחר כל שאיפה נבקש לספור בלב עד שלוש, ולהוציא את האוויר לאט.
"שתיים": ננחה את התלמידים לקחת עוד שתי נשימות עמוקות ואיטיות: להרים את שתי הידיים מעלה, לצדי האוזניים למתוח את הגוף ולספור לאט עד שתיים. כעת נוריד את הידיים באיטיות וניקח שתי נשימות עמוקות נוספות.
"אחת": ננחה את התלמידים לקחת נשימה אחת עמוקה, ולהושיט את הידיים קדימה ואז לחבק את עצמם חיבוק חזק, כאשר הגוף מוטה מעט לפנים והראש משוחרר.

לאחר כ-3 דקות של נשימות ומתיחות, נציג לתלמידים קלפי יוגה עם תנוחות פשוטות וברורות. נזמין תלמידים שמעוניינים להדגים תנוחה אחת. לאחר מכן נחלק את התלמידים לקבוצות קטנות (כחמישה תלמידים בקבוצה) כל קבוצה תיקח קלף יוגה אחד ותלמידי הקבוצה יתנסו יחד בביצוע התנוחה:
החזקה של מספר שניות - שחרור - חזרה נוספת על התנוחה
נבקש לשים לב לנשימה בזמן הביצוע. (נשימות עמוקות ואיטיות)

הקבוצות תחלפנה קלפים עד שכל הקבוצות תתנסנה בכל התנוחות. נסיים את פעילות יוגלה בישיבה מזרחית על הארץ: גב זקוף, כתפיים משוחררות, עיניים עצומות.

ננחה את התלמידים לקחת חמש נשימות עמוקות, לאחר הנשימה האחרונה נזמין לפתוח עיניים לאט, להתמתח קלות ולהתחיל את השבוע בתחושה נעימה ורגועה.

פעילות העשרה חינוכית - מסע ראשון סביב העולם

הכנה מראש:

מפזרים במרחב המפגש תחנות קטנות שמרמזות על העולם, בלי להסביר עדיין: כל מה שמופיע בעזרים.

עזרים:

חול או קערה עם חול
אבן גדולה או סלעים קטנים
בד כחול שמדמה ים
כדור מתנפח של כדור הארץ
תמונה של מבנה מיוחד בעולם
מסכה מתרבות אחרת

מהלך הפעילות:

במרכז המפגש מניחים כדור של העולם. (כדור מתנפח של כדור הארץ)
נזמין את התלמידים לשבת סביב ונשאל אותם
מה לדעתם קורה כאן היום? מה אנחנו עומדים להכיר היום?

נאפשר לתלמידים להסתובב ולהתבונן.

התלמידים יתחילו לנחש לאט לאט
נספר להם כי החודש אנחנו נצא למסע מיוחד שנקרא פלאי עולם.

במסע הזה נגלה
אילו פלאים יש בעולם שלנו
איך חיים תלמידים במקומות שונים
ואילו סיפורים מיוחדים מספרים בעולם.

הטאג' מהאל הוא ארמון גדול ויפה מאוד שנמצא בהודו.

המלך שבנה אותו אהב מאוד את אשתו, וכשהיא נפטרה – הוא בנה את המקום

המיוחד הזה כדי לזכור אותה ולהראות כמה הוא אהב אותה.

הטאג' מהאל בנוי מאבן לבנה מבריקה, וכשיש שמש – הוא ממש נוצץ כמו קסם!

יש לו כיפות עגולות וגדולות וגנים יפים מסביב

ואנשים מכל העולם באים לראות אותו.

מסכות ונציאניות

**הן מסכות יפות ומיוחדות
שמגיעות מהעיר ונציה.**

**בעיר הזאת מתקיים חג גדול וצבעוני שנקרא
קרנבל ונציה
ובו אנשים לובשים תחפושות ומסכות מרהיבות**

**המסכות יכולות להיות עם נוצות, זהב, נצנצים וצבעים חזקים –
כל אחת שונה ומיוחדת**

**פעם אנשים היו חובשים מסכות כדי שלא יזהו אותם, וכך כולם יכלו לשחק,
לרקוד ולהיות מי שהם רוצים.**

פעילות סיום – כדור הארץ שלנו

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר – "סביב כל העולם"

מילים: אליעזר רבין לחן: רוני וייס

כדור ים מתנפח בדוגמת כדור הארץ

קישור למילות השיר "סביב כל העולם" בשירונט

מהלך הפעילות:

בכל העולם יש המון תלמידים בדיוק כמוכם שגרים בארצות אחרות, מתלבשים אחרת, מדברים בשפות אחרות השיר מספר על השוני אך גם על הדימיון הרב בין כל ילדי העולם. נשמיע לתלמידים את השיר לפחות פעמיים. נצטרף לפיזמונים יחדיו. בשיר מוזכרות ערים בעולם. נשאל את התלמידים אולי מישהו מהם מכיר? אולי טייל עם הוריו? נשאל כיצד הרגישו כאשר הקשיבו למילות השיר. נשיר בכל פעם שורה או שתיים ונזמין את התלמידים לחזור אחרינו. נזמין את התלמידים לשחק יחד במעגל, להרים את ידיהם אלעל אל הכדור להעביר מאחד לשני ולשמור עליו שלא יפול.

פעילות פתיחה – רגע חושבים

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי היום נגלה כיצד נוצר כדור הארץ שעליו אנו חיים. תוך כדי בדיקת הנוכחות נזמין את התלמידים המעוניינים שקראנו בשמם לנסות ולנחש איך לדעתם נוצר כדור הארץ.

פעילות העשרה חינוכית – שלום עולם

בפעילות היום ננסה להבין בצורה פשוטה ומוחשית את רעיון היווצרות העולם. נציג לתלמידים את נושא היווצרות העולם בדרך חווייתית, פתוחה לשאלות התלמידים ומשלבת חקר, תנועה ודמיון. נקפיד שהתלמידים יהיו שותפים לתהליך ויגלו את השלבים יחד. לא נתמקד בפרטים מדעיים מורכבים, נאפשר לתלמידים לשאול ולדמיין וניתן מקום לרעיונות שלהם.

הכנה מראש:

לפני תחילת הפעילות כדאי לפנות מרחב פנוי במרכז הצהרון. מומלץ לסדר את העזרים בצד לפי סדר השלבים כדי לשלוף אותם במהלך הסיפור.

עזרים:

בד שחור גדול או תאורה מעט עמומה ליצירת תחושת התחלה
כדור גדול לייצוג כדור הארץ
בדים כחולים לייצוג מים וים
בדים ירוקים או עלים לייצוג צמחייה
תמונות של כוכבים, ים, הרים ובעלי חיים
(אפשר לגזור ממגזינים)
מחשב / רמקולים

קישור למוזיקה רגועה

מהלך הפעילות:

נכבה את האור ונפרוש על הארץ בד כהה.
נזמין את התלמידים לשבת במעגל ונספר כי לפני הרבה מאוד זמן לא היו עצים, לא ים ולא אנשים. היה רק מקום גדול ושקט מאוד.
נשתף את התלמידים ונשאל:
מה לדעתכם היה בעולם לפני שהיו כאן, עצים, ים, פרחים, בעלי חיים, או אנשים?
נאפשר לתלמידים לענות בחופשיות.

כעת נפרוס סביב בדים כחולים.
נזמין את התלמידים להניף אותם יחד וליצור תחושה של גלי ים.
אפשר כעת לשאול את התלמידים מי אוהב ים? איזה בעלי חיים אתם מכירים שחיים במים?

כעת נניח בדים ירוקים או עלים במרכז.
נזמין את התלמידים בתנועה חופשית לדמות לצמח שגדל לאט מהאדמה.
ונשאל את התלמידים איך לדעתם צמח גדל?
מה הוא צריך כדי לגדול?
ואז אפשר להזמין אותם להוסיף צלילים שונים: רשרוש עלים, גלי ים.

כעת נציג תמונות של בעלי חיים שונים.
התלמידים בוחרים חיה ומדגימים אותה בתנועה.

אפשר לשאול את התלמידים אם הם מכירים בעלי חיים שחיו על פני כדור הארץ לפי המון המון שנים – אפילו לפני שהיו אנשים על כדור הארץ.
כיום, בעלי החיים האלה נכחדו לגמרי והם כבר לא קיימים על כדור הארץ.
(דינוזאורים) – אפשרו לתלמידים לספר.

לסיכום נשאל את התלמידים מה הם הכי אוהבים בעולם שלנו.

פעילות סיום – לשמור על העולם שלנו נקי

עזרים:

נייר עיתון מקומט לכדור
3 פחים / סלים
מטפחת / בנדנה לכיסוי העיניים

מהלך הפעילות:

העולם שלנו הוא מקום מיוחד במינו וזהו המקום היחיד שבו יכולים בני האדם לגור בו
לכן מאד חשוב שנשמור ונהיה אחראים על המקום בו אנו חיים
ובאחריותנו לדאוג לניקיון הסביבה שלנו ולשמור עליה.

נפזר במרחב המפגש שלושה פחים.

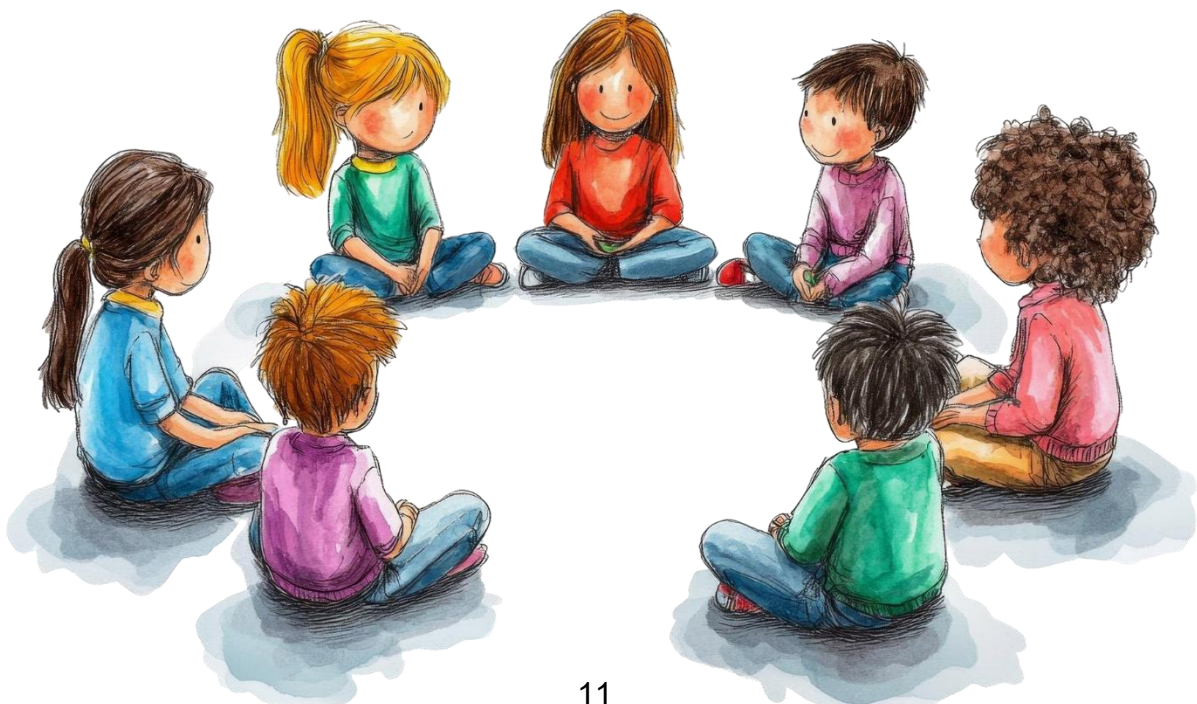
נחלק את התלמידים לשתי קבוצות כאשר מכל קבוצה נזמין נציג אחד,
ניתן לו מטפחת או בנדנה ונסייע לו לכסות את עיניו, כעת נזמין חבר אחר שינחה אותו רק
במילים לכיוון הפח.

ניתן להקשות כאשר המובילים מחליטים על המרחק מהסל
אפשר לסובב כמה פעמים את התלמיד כשעיניו קשורות
כדי להפוך את המשימה למאתגרת יותר.
הקבוצה המנצחת היא זו שרוב חבריה הצליחו לקלוע את הפסולת לסל.

פעילות פתיחה - עולם הפוך

מהלך הפעילות:

נשחק משחק מהנה לפתיחת היום, נזמין את התלמידים לשבת במפגש במעגל על הארץ. כולם יושבים ישיבה מזרחית עם הפנים לתוך המעגל. המובילים יזמינו תלמיד המעוניין להשתתף להיות ראשון וללכת סביב המעגל. על התלמיד הנבחר ללכת סביב ולגעת בעדינות בראשי החברים ובכל פעם שהוא נוגע בראשם עליו לומר צירוף של שתי מילים כשהמילה הראשונה היא עולם... לדוגמה: עולם כחול.... עולם עגול.... עולם נפוח.... עולם תפוח.... עליהם לנסות לבלבל את החברים כי ברגע שיאמרו "עולם הפוך", התלמיד שנגעו בראשו יקום בזריזות וינסה לתפוס את התלמיד שאמר "עולם הפוך" וברח מסביב למעגל. אם הספיק להתיישב במקומו, התלמיד שלא תפס ממשיך במשחק וכעת תורו להסתובב סביב המעגל ומנסה לבלבל את החברים ואם הוא כן מצליח לתפוס אותו הם הולכים ביחד יד ביד מסביב למעגל ובכל פעם חבר אחר נוגע בראש התלמידים.

פעילות העשרה חינוכית – "יופי של עולם"

כתב ואייר: פאול קור

מידע למובילים:

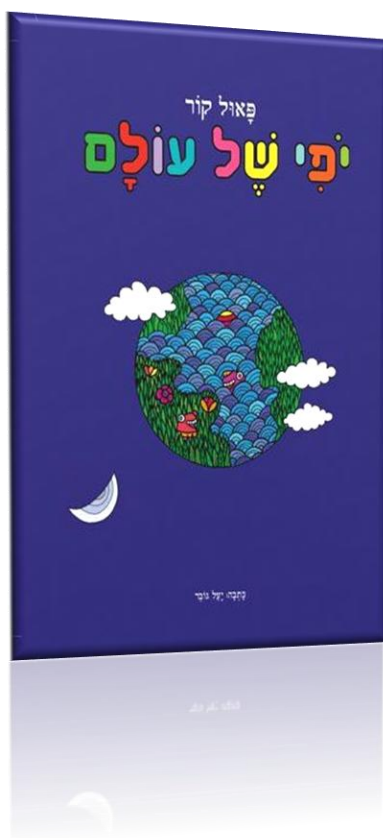
פאול קור, סופר התלמידים המוכר והאהוב, "בורא" עולם בעזרת יצירתו, שלב אחרי שלב, בצבע ובשמחה. הספר מזמין אותנו להתבונן סביבנו בעיניים מתפעלות, להנות מהיופי וההרמוניה של העולם ולמצוא את מקומנו בו דרך יצירה.

עזרים:

הספר "יופי של עולם"

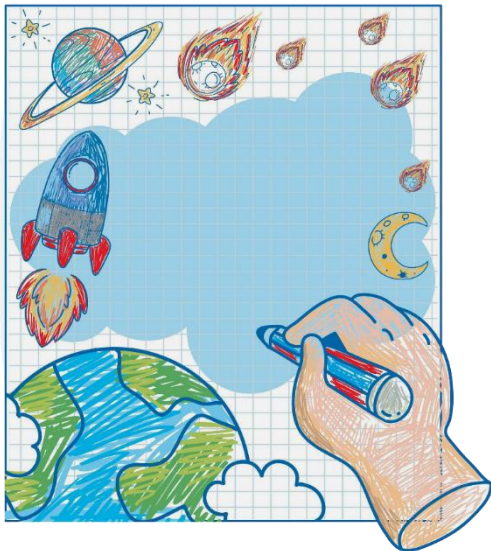
מחשב / רמקולים

[קישור למוסיקת רקע שקטה ונעימה](#)

מהלך הפעילות: (בהשראת ספריית פיג'מה)

לפני קריאת הסיפור נזמין את התלמידים לתרגיל דמיון מודרך קצר. המובילים ישמיעו ברקע מוסיקה נעימה ויבקשו מהתלמידים שמעוניינים לעצום עיניים ולחשוב על מקום מיוחד ויפה, מקום שנותן לנו תחושה של רוגע, שלווה ושמחה. כשפוקחים את העיניים נזמין את התלמידים לתאר את המקום שהם דמיינו. נקריא לתלמידים את הסיפור תוך כדי התבוננות בתמונות. בתום קריאת הסיפור נשאל את התלמידים: כיצד הרגשתם כשהקשבתם לסיפור? האם וכיצד השפיעו עליכם הצבעים שבסיפור? אילו היה לנו "מכחול כל-יכול"... אילו יכולנו ליצור עולם במכחול, מה היינו מציירים? איזה מין מכחול היינו צריכים ואיך הוא היה נראה? האם הייתם ממציאים יצורים דמיוניים? כיצד הם נראים?

פעילות סיום – יוצרים עולם

עזרים:

דפי ציור בגודל A3

צבעים

עפרונות

פלסטלינה בצבעים שונים

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת סביב השולחנות ונחלק דפי ציור בגודל A3. ההנחייה היחידה שניתן לתלמידים היא שעכשיו אנו עומדים לצייר את העולם הכי טוב ויפה שיש.

ונשאל מספר שאלות פתוחות:

מה אתם חושבים שיש בו? כיצד הוא נראה?

מה הצבעים שאתם רואים? מי גר בעולם הזה?

אפשר רק להדגים לתלמידים שאפשר לשלב בין ציור בצבעים ובין שימוש בחתיכות פלסטלינה קטנות ובעזרת טכניקת המריחה ליצור דמויות, צבעים וצורות.

ל"ג בעומר

למובילים:

את ל"ג בעומר אנו חוגגים ביום ה-18 בחודש אייר, שהוא היום ה-33 בזמן שבין חג הפסח לחג השבועות. זהו יום ששמחים בו, משחקים בחוץ, שרים שירים, ונהגו בעבר להדליק מדורות. מי היה בר כוכבא?

לפני הרבה מאוד שנים, כשהאנשים בארץ ישראל היו תחת שלטון הרומאים, בר כוכבא היה מנהיג אמיץ שהוביל קבוצה של לוחמים שניסו לשחרר את הארץ ולהגן על העם. הוא נאבק נגד אויבים כדי לשמור על האמונה והחופש של העם שלו והיה לגיבור בעיני רבים בגלל האומץ שלו. בל"ג בעומר חוגגים לא רק את זכרו של רבי שמעון בר יוחאי (איש חכם ומורה חשוב), אלא היום הפך גם לזמן שבו אנשים זוכרים את רוח האומץ והנחישות של בר כוכבא בזמן המרד נגד הרומאים.

יש גם מסורת שמספרת שבל"ג בעומר היו מדליקים אש על גבעות כדי להעביר מסרים ולהראות לכולם שהמרד התחיל, ולכן מאוחר יותר נהגו להדליק מדורות כחלק מהחג.

פעילות פתיחה – ל"ג בעומר

עזרים:

אביזרים הקשורים לחג (ענפים יבשים, קופסת גפרורים ריקה, חץ וקשת)

שק בד אטום

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונראה לתלמידים את השק האטום.

נשאל מי מהתלמידים מעוניין לבוא ולהרגיש אביזר מתוך השק שיתן לנו רמז במה נעסוק היום.

נזמין מספר תלמידים לפי הסדר לפי מספר החפצים שיש לנו בשק.

כשהתלמידים יוציאו את החפץ נבקש מהם לומר מהו

ולנסות לנחש פעם אחת למה קשור החפץ.

כשכל החפצים הוצאו מן השק, נזמין את התלמידים להתבונן על כל החפצים יחדיו ולנסות

למצוא מכנה משותף לכולם ולגלות את נושא היום.

פעילות העשרה חינוכית – חץ וקשת

הכנה מראש:

מס' ימים קודם לכן נבקש מהתלמידים לאסוף זרדים/ענפים ולהביא לצהרון

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון מקסים לתלמידים על רשב"י

גליל נייר מגבת לכל תלמיד
אפשר גם לאסוף ענפים גמישים במקום הגליל
ענפים מחצר הצהרון
חבל דק
מספריים
מדבקות צבעוניות
טושים

מהלך הפעילות:

בימים אלה אנו חוגגים את ל"ג בעומר.
נזמין את התלמידים למפגש ונקרין בפניהם את הסרטון הקצר.
נשאל את התלמידים מי יודע מדוע אחד הסימנים
המזוהים עם ל"ג בעומר הם החץ והקשת.
נקשיב לתשובותיהם ונספר כי חץ וקשת הם זכר למרד בר כוכבא.
חץ וקשת היו כלי נשק ששימשו את לוחמי מרד בר כוכבא,
משחקי חץ וקשת בל"ג בעומר מזכירים את גבורת הלוחמים היהודים ואת רוח הגבורה שלהם.

היום נכין בעצמנו חץ וקשת.
נזמין את התלמידים לשולחנות העבודה ונחלק את חומרי היצירה ואת הזרדים
שאספנו מבעוד מועד.

נסביר לתלמידים כי למרות שהיציים היו חדים, אנחנו נכין היום חיצים לא חדים
על מנת שנוכל לשחק בלי לפגוע בחברים או בעצמנו.

נדגים לתלמידים כיצד לבחור את הזרד הארוך ביותר ולקשור לו חבל דק בצד אחד,
לכופף אותו מעט ולקשור את החבל בצד השני עד שהזרד מתקפל לצורת קשת.
יש לגזור את שארית החבל.
אפשר להזמין את התלמידים לקשט את גליל נייר המגבת שישמש כתיק לחיצים שלנו.

פעילות סיום – שיר משחק

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי ל"ג בעומר

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים כל אחד עם החץ וקשת שלו
לנסות ולקלוע את החיצים שלהם לכיוון
מקום מסויים שנקבע בחצר הצהרון.
נשמיע ברקע את השיר השמח
ונשחק בחץ וקשת כמיטב המסורת.

מידע נוסף למובילים על ל"ג בעומר -

(מתוך פורטל משרד החינוך)

לשימושכם לספר לתלמידים על החג – מדוע אנו חוגגים אותו ומהם המנהגים

התאימו לתלמידים בצהרון שלכם.

ל"ג בעומר חל ביום י"ח באייר והוא היום השלושים ושלושה בעומר מתוך ארבעים ותשעת ימים שסופרים בספירת העומר. כאשר בית המקדש היה קיים היו מביאים אליו בחג הפסח מנחה חקלאית מהקציר הראשון של התבואה.

ספירת העומר מתחילה למחרת יום טוב ראשון של פסח ונמשכת ארבעים ותשעה יום עד חג השבועות. שלא כימי ספירת העומר שנוהגים בהם מנהגי אבלות, ל"ג בעומר הוא יום שמחה. המסורת קשרה את ל"ג בעומר לאירועי גבורה במרד בר כוכבא, וביום זה גם פסקה המגפה שפגעה בתלמידי רבי עקיבא.

למרבה הפלא ל"ג בעומר אינו מוזכר – לא בתורה, לא במשנה, לא בגמרא ואפילו לא בספרות הגאונים שנכתבה אחריה. ל"ג בעומר מופיע בספרות הלכתית שנכתבה מאוחר יותר בעיקר לציון מעבר מתקופה אחת לאחרת.

ישנם כמה וכמה הסברים מהו החג הזה, מה מקורו ומדוע אנו חוגגים אותו עד היום:

ל"ג בעומר הוא יום תחילת המרד הגדול ביהודה. לפי מסורת זו הדליקו משואות ברחבי הארץ כדי להודיע על התחלת המרד, ומכאן המנהג להדליק מדורות בערב ל"ג בעומר.

יום חג לזכר נצחוננו של בר כוכבא במרד נגד הרומאים. לפי המסורת בל"ג בעומר חל מפנה מכריע בקרבות לטובת בר כוכבא.

ל"ג בעומר מוזכר בעקיפין בגמרא, במסכת יבמות: "שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד". הפרשנות לפסוק זה אומרת שבל"ג בעומר נעצרה המגפה ממנה נפגעו רבים מתלמידי רבי עקיבא. זהו ההסבר המקובל לקיומו של ל"ג בעומר ולהפסקת מנהגי האבלות בימי ספירת העומר.

רבי שמעון בר יוחאי, מתלמידי רבי עקיבא, חי בתקופת מרד בר כוכבא ועל-פי המסורת הוא שכתב את ספר הזוהר. בתלמוד הבבלי מסופר ששמעון בר יוחאי היה ממתנגדי השלטון הרומי ולכן נאלץ לברוח ולהתחבא 12 שנה עם בנו במערה – עד מות הקיסר הרומי וביטול הגזירות נגד היהודים. לפי מסורת זו, ל"ג בעומר קשור לשלל אירועים בחייו של שמעון בר יוחאי. לי המסורת בל"ג בעומר הוסמך בר יוחאי לרב, בל"ג בעומר הוא התחתן ובל"ג בעומר נפטר. ולזכרו נוהגים להדליק מדורות.

פעילות פתיחה – זהירות אש!

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי היום אנו נכין מדורה יצירתית, בלי אש אמיתית אך לפני כן נשוחח על החוקים החשובים לשמירה על הבטיחות שלנו כאשר עושים מדורות אמיתיות. נשאל את התלמידים כיצד לדעתכם נשמור על הבטיחות שלנו בזמן הדלקת המדורות?

נקשיב לתשובות התלמידים, ניתן מקום לתשובות כגון: להכין דלי חול ליד המדורה, לא לזרוק חפצים דליקים למדורה, לתחום את מקום המדורה (שלא תתפשט), שיהיה מבוגר אחראי בשטח המדורה.

ל"ג בעומר זה חג שבו הרבה אנשים אוהבים להתפלל, לרקוד סביב מדורה ולשיר שירי רבי שמעון בר יוחאי. אבל מה יש בתוך המדורה? מה גורם לה להתחמם ולהאיר?

אש היא דבר מעניין. היא מחממת, היא זוהרת... אבל – אש גם יכולה להיות מסוכנת! נשאל את התלמידים במה מסוכנת האש? כיצד היא יכולה להזיק לנו? אש יכולה לשרוף דברים, היא יכולה לגרום לכוויה אם מתקרבים אליה יותר מדי, נשאל את התלמידים מי רוצה להסביר מה זו כוויה? נשאל את התלמידים איזה עוד דברים הם מכירים עם אש שצריך להזהר מהם – גפרורים, מציתים, נרות – נשוחח על הסכנות ונאמר ביחד כללים חשובים.

לא מתקרבים לאש!

לא אוספים עצים שיש בהם מסמרים בולטים!

לא נוגעים/ משחקים בגפרורים או מצית!

**אם רואים אש בלי מבוגר – קוראים מיד
למבוגר אחראי!**

משחקים רק ביצירה – ולא מדליקים אש אמיתית!

פעילות העשרה חינוכית – בואו נכין מדורה

הכנה מראש:

נבקש מהתלמידים לאסוף ולהביא לצהרון גלילי נייר מגבת

עזרים:

4-5 גלילי נייר מגבתלכל תלמיד

צבע גואש חום

מזלגות חד פעמיים

טוש חום

ניירות בריסטול

נייר משי בגוונים של אדום, כתום וצהוב

דבק סלוטייפ

מספריים

דבק חם לשימוש המובילים בלבד

(יש לחבר את הדבק חם לחשמל

הרחק מהישג ידם של התלמידים)

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשולחנות העבודה.

נחלק את חומרי היצירה

ונדגים את שלבי העבודה.

מצורף דף השלבים.

כל תלמיד יצבע בעזרת המזלג את גלילי נייר המגבת ויצור פסים דקים – אפשר גם בעזרת טושים בצבע חום (אפשר לחצות שניים מהם לחצי לקבלת בולי עץ קטנים יותר) נניח לגלילים להתייבש מעט.

נסמן על דף בריסטול בצבע קרם או חום בהיר עיגולים מעט יותר גדולים מפתח גליל הנייר. נגזור את העיגולים שיהיו מוכנים להדבקה על הגלילים משני הצדדים.

נסייע לתלמידים להדביק בזהירות את העיגולים לשני קצות הגליל על מנת ליצור את בולי העץ.

נעזור לתלמידים להעמיד את הגלילים האחד על השני כערימה למדורה ונדביק את הגלילים במספר נקודות חיבור.

נזמין את התלמידים לגזור מניירות המשי ריבועים בגודל 30 ס"מ על 30 ס"מ בערך ולהשתמש בשלושת צבעי האש – אדום כתום וצהוב.

לאחר שהניחו אותם יחדיו הנחו אותם לגזור את הניירות לצורת משולש. בעזרת נייר דבר סלוטייפ יש לחבר את קצה המשולשים ולפתוח את הניירות לצורת להבות.

אפשר לשוחח עם התלמידים על כך שמדורות גורמות לזיהום האוויר שלנו וכדאי להמנע מהן ואולי לחגוג את ל"ג בעומר בדרך שונה ללא הדלקת מדורות אמיתיות.

אפשר ליצור יחדיו מדורות כמו שהכנו היום.

פעילות סיום – אש אש מדורה

עזרים:

מחשב / רמקולים / נגן מדיה

קישור לשיר: אש אש מדורה / מירב האוסמן

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת במעגל על הארץ יחדיו.

אפשר להניח באמצע דמוי מדורה.

נשמיע לתלמידים את השיר פעם אחת ונסביר כמה מהמילים.

נְחֹלֵל

נרקוד

גְּחָלִים

חתיכה בוערת
של פחם, עץ
או חומר
אחר, כאשר הם
כבר שרופים
והאש בהם
דועכת

נִשְׁלִיךְ

נזרוק

שְׁלֵהֶבֶת

לשון אש, להבה

נְקוּשָׁשׁ

נאסוף, נלקט

נלמד את התלמידים את מילות השיר.

המובילים ישירו בכל פעם שורה והתלמידים יחזרו אחריהם.

שבוע שני

מפלאי תבל

יום החלל הבינלאומי

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
צופים בכוכבים	יום החלל הבינלאומי	פעם לפני שנים	מה הם פלאי תבל?	יוגלה	מפגש פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים
מסע בין כוכבים	המסע אל החלל	מגלים דינוזאורים	בונים פלאים הפרמידות	הכוחות שבטבע	פעילות העשרה חינוכית
הליכת חלל	כח המשיכה והירח	תופסת דינוזאורים	מבנה הפלא שלי	מרוץ כוחות הטבע	פעילות סיום

פעילות פתיחה – יוגלה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לפתיח מוזיקלי יוגלה

קלפי יוגלה

קישור למוסיקה שקטה

מהלך הפעילות:

נפתח את השבוע בפעילות יוגה שקטה ומרגיעה, שמטרתה לאפשר לתלמידים מעבר הדרגתי משעות הבוקר לשהות בצהרון, חיבור לגוף, נשימה וריכוז.

נשמיע את מוזיקת הפתיח ונזמין את התלמידים לשבת על הארץ במעגל, רגליים משולבות, גב זקוף וידיים מונחות על הברכיים.

נבקש מהתלמידים להקשיב להנחיות ולבצע את התנועות יחד. יש להקפיד על דיבור בקול רך, איטי ושקט. (נשמיע ברקע בשקט את המוסיקה הנעימה.) נתחיל בתרגילים הבאים:

"שלוש": ננחה את התלמידים לקחת שלוש נשימות עמוקות ואיטיות: שאיפה דרך האף, עצירה קלה של הנשימה, נשיפה איטית דרך הפה לאחר כל שאיפה נבקש לספור בלב עד שלוש, ולהוציא את האוויר לאט.
"שתיים": ננחה את התלמידים לקחת עוד שתי נשימות עמוקות ואיטיות: להרים את שתי הידיים מעלה, לצידי האוזניים למתוח את הגוף ולספור לאט עד שתיים.
כעת נוריד את הידיים באיטיות וניקח שתי נשימות עמוקות נוספות.
"אחת": ננחה את התלמידים לקחת נשימה אחת עמוקה, ולהשיט את הידיים קדימה ואז לחבק את עצמם חיבוק חזק, כאשר הגוף מוטה מעט לפנים והראש משוחרר.

לאחר כ-3 דקות של נשימות ומתיחות, נציג לתלמידים קלפי יוגה עם תנוחות פשוטות וברורות. נזמין תלמידים שמעוניינים להדגים תנוחה אחת.

לאחר מכן נחלק את התלמידים לקבוצות קטנות (כחמישה תלמידים בקבוצה) כל קבוצה תיקח קלף יוגה אחד ותלמידי הקבוצה יתנסו יחד בביצוע התנוחה:
החזקה של מספר שניות - שחרור - חזרה נוספת על התנוחה
נבקש לשים לב לנשימה בזמן הביצוע. (נשימות עמוקות ואיטיות)

הקבוצות תחלפנה קלפים עד שכל הקבוצות תתנסנה בכל התנוחות. נסיים את פעילות יוגלה בישיבה מזרחית על הארץ: גב זקוף, כתפיים משוחררות, עיניים עצומות.

ננחה את התלמידים לקחת חמש נשימות עמוקות, לאחר הנשימה האחרונה נזמין לפתוח עיניים לאט, להתמתח קלות ולהתחיל את השבוע בתחושה נעימה ורגועה.

פעילות העשרה חינוכית – הכוחות שבטבע

בפעילות זו נכיר לתלמידים את הכוחות שמניעים את העולם סביבנו.

עזרים:

ניירות צבעוניים
קרטון או דפי ציור
מדבקות של שמש, עננים, גשם, חיות
טושים
או צבעי גואש (מכחולים, כפות, קשיות ליצירת אפקטים מיוחדים)
מניפות קטנות (להמחשת הרוח).
בקבוקי ריסוס עם מים (להמחשת גשם).

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונספר לתלמידים כי על כדור הארץ שלנו יש כוחות טבע מיוחדים מאד.
נשאל מספר שאלות לעורר שיח ומחשבה:
"מה גורם לעלים לזוז?", "איך המים זזים בנהר?", "מה מחמם אותנו ביום חם?"

נסביר בקצרה על כל כוח טבע:
הרוח – דוחפת ומזיזה דברים
המים – זורמים, מחליקים, שוטפים.
השמש – מחממת ומספקת אור.
כוח הכבידה – גורם לדברים ליפול לקרקע (להצמד לרצפה ולא לרחף בחלל)

נספר לתלמידים כי היום כל אחד מאיתנו יבחר כוח טבע אחד שהם רוצים להראות ביצירה.
דוגמות ליצירה:

רוח: ציירו עלים שמרחפים באוויר או יצרו עפיפון קטן מנייר וצבעים.
מים: צבעי מים זורמים על דף, או ציור של טיפות גשם.
שמש: יצירת שמש עם קרניים מנייר צבעוני או מדבקות.
כוח הכבידה: הדבקת חפצים קטנים שמדגישים שהם "נופלים" על הדף.

נזמין את התלמידים שמעוניינים להציג בקצרה את היצירה שלהם,
להסביר איזה כוח טבע בחרו וכיצד הוא משפיע על העולם.

סיכום קצר:

"כל הכוחות בטבע חשובים, וכולם עובדים יחד כדי שהעולם שלנו יתאים כמקום לחיות בו,
מקום נעים יפה ומיוחד.

ניתן לתלות את היצירות בצהרון עם הכותרת: "כוחות הטבע בכדור הארץ שלנו".

פעילות סיום – מרוץ כוחות הטבע

הכנה מראש:

המובילים יכינו את העזרים מוכנים בתחנות השונות במרחב הצהרון.

עזרים:

תחנה 1 – כוח הרוח

נוצות או כדורי צמר גפן
קשיות שתייה (לא חובה, אם רוצים להקל על הנשיפה)
סרט דבק לסימון קו התחלה וקו סיום על הרצפה
קערה קטנה או קופסה לסיום המסלול

תחנה 2 – כוח המים

שתי כוסות פלסטיק לכל קבוצה
קערה או בקבוק מים למילוי
כפות
מגבת קטנה או סמרטוט לניגוב אם נשפכים מים
מגש פלסטיק או קערה גדולה לעבוד עליה כדי למנוע רטיבות

תחנה 3 – כוח השמש

כרטיסי שמש מצוירים
מוזיקה קצבית קצרה (לא חובה)
רמקול קטן אם משתמשים במוזיקה
שטח פנוי לתנועה

תחנה 4 – כוח המשיכה (כוח הכבידה)

כדורים קטנים ונוצות

מהלך הפעילות:

היום למדנו על כוחות הטבע – רוח, שמש, מים ואדמה.
אבל לפני שנסיים את היום, כוחות הטבע נותנים לנו כמה משימות אחרונות.
הם רוצים לראות אם אנחנו יודעים להשתמש בכוחות שלהם!

נחלק את התלמידים לקבוצות קטנות.
כל קבוצה עוברת בין התחנות.

תחנה 1 – כוח הרוח

התלמידים צריכים להעיף את הנוצה רק בעזרת נשיפה ולהוביל אותה עד קו הסיום.

מסר

הרוח מזיזה דברים בטבע.

תחנה 2 – כוח המים

התלמידים מעבירים מים מכוס אחת לשנייה בעזרת כף.

מסר

מים זורמים ומזיזים דברים.

תחנה 3 – כוח השמש

התלמידים עומדים במקום ומבצעים
תנועות חימום כמו קרני שמש:

קפיצה

מתיחה

סיבוב

מסר

השמש נותנת חום ואנרגיה.

תחנה 4 – כוח המשיכה (כוח הכבידה)

התלמידים מפילים את החפצים ורואים כיצד הם נופלים למטה.

מסר

לכדור הארץ יש כוח שמושך דברים למטה.

כוחות הטבע שמחים מאוד כי הראיתם שאתם יודעים להשתמש בכוחות שלהם.

אפשר לשאול את התלמידים:

איזה כוח טבע הכי אהבתם היום בתחנות?

פעילות פתיחה – מהם פלאי תבל?

עזרים:

קופסה קטנה או סלסילה עם
תמונה של פירמידה
תמונה של חומה ארוכה
תמונה של פסל ענק
תמונה של מבנה מיוחד

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים למפגש ונשאל:
אז מה זה פלאי עולם? למה מתכוונים?
מה זה פלאי? כמו איזו מילה זה נשמע לכם?
**פלאי זה משהו כל כך מיוחד, יפה או גדול,
שאנחנו מסתכלים עליו ואומרים
וואו! איך עשו את זה?**
זה משהו שמפתיע אותנו ומעורר התפעלות.

אז מה זה תבל?
**תבל זו מילה נוספתהמתארת את העולם.
כל המדינות, כל היבשות וכל המקומות שעל פני כדור הארץ.**

אז למה מתכוונים לדעתכם כשאומרים פלאי תבל?
**פלאי תבל הם מקומות מיוחדים מאוד בעולם,
שאנשים בנו או יצרו והם כל כך גדולים, יפים או מיוחדים
שאומרים עליהם שהם פלאים של כל העולם.**

אפשר לסכם במשפט קצר:

**פלאי תבל הם מקומות מאד מיוחדים ומדהימים בעולם.
זה יכול להיות משהו שנמצא בטבע וזה יכול להיות משהו מאד מרשים שבנו בני האדם.**

כעת נראה לתלמידים קופסה סגורה ונספר כי בתוך הקופסה הזו מסתתרים
חלק מפלאי תבל.

נשאל את התלמידים:
מה לדעתכם יכול להיות כל כך מיוחד בעולם שיקראו לו פלא?

נאפשר לתלמידים להעלות רעיונות.

כעת נוציא מהקופסה בהדרגה חפצים או תמונות קטנות, למשל:
תמונה של פירמידה
תמונה של חומה ארוכה
תמונה של פסל ענק
תמונה של מבנה מיוחד

אחרי כל תמונה נשאל את התלמידים מה הם חושבים שזה? איפה לדעתם זה נמצא בעולם?

פלאי תבל הם מקומות מיוחדים מאוד בעולם.
נספר כי חלק מפלאי תבל הם בני אלפי שנים, חלקם ענקיים מאוד,
וחלקם כל כך יפים שאנשים מכל העולם באים לראות אותם.

לסיום נשחק משחק: "פלא או לא פלא"

נתאר מספר דברים והתלמידים ינסו להחליט אם זה נשמע כמו פלא גדול בעולם.

לדוגמה:

הר גדול מאוד
מבנה של ארמון
בניין קטן בשכונה
פסל ענקי שאנשים מכל העולם באים לראות
גשר ארוך מאוד שמחבר בין הרים
בית של סבתא
חומה ארוכה מאוד שאפשר ללכת עליה שעות
פירמידות ענקיות במדבר
מתקן בגן משחקים
בונה סגולה
מקדש גדול ועתיק שבנו לפני מאות שנים
צעצוע קטן
מבנה כל כך גדול שרואים אותו מרחוק מאוד
ארמון מפואר עם הרבה מגדלים
עץ קטן בגינה
עיר עתיקה עם מבנים מיוחדים מאוד
מפל מים עצום בגובה של בניין

אז מה בעיניכם פלא?

הפרמידות
במצרים

החומה
הסינית

יוליוס קיסר
רומא
איטליה

הקולוסיאום
הרומי

פעילות העשרה חינוכית – בונים פלאים

הפרמידות

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לסרטון המראה חלק מפלאי תבל

קרטון ביצוע או בריסטול
מספריים
דבק
צבעי גואש / טושים / צבעי פנדה
חול (אפשר חול משחק או חול מהחצר)
מכחול
כיסוי לשולחנות
דף בסיס לפרמידה להדפסה לכל תלמיד

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש בצפייה בסרטון המראה מקומות מיוחדים בעולם שחלקם נחשבים כפלאי תבל.

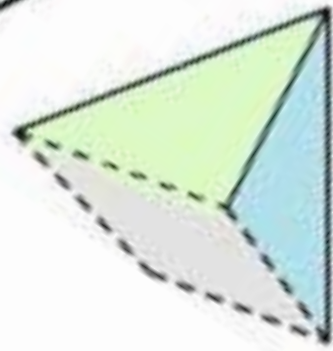
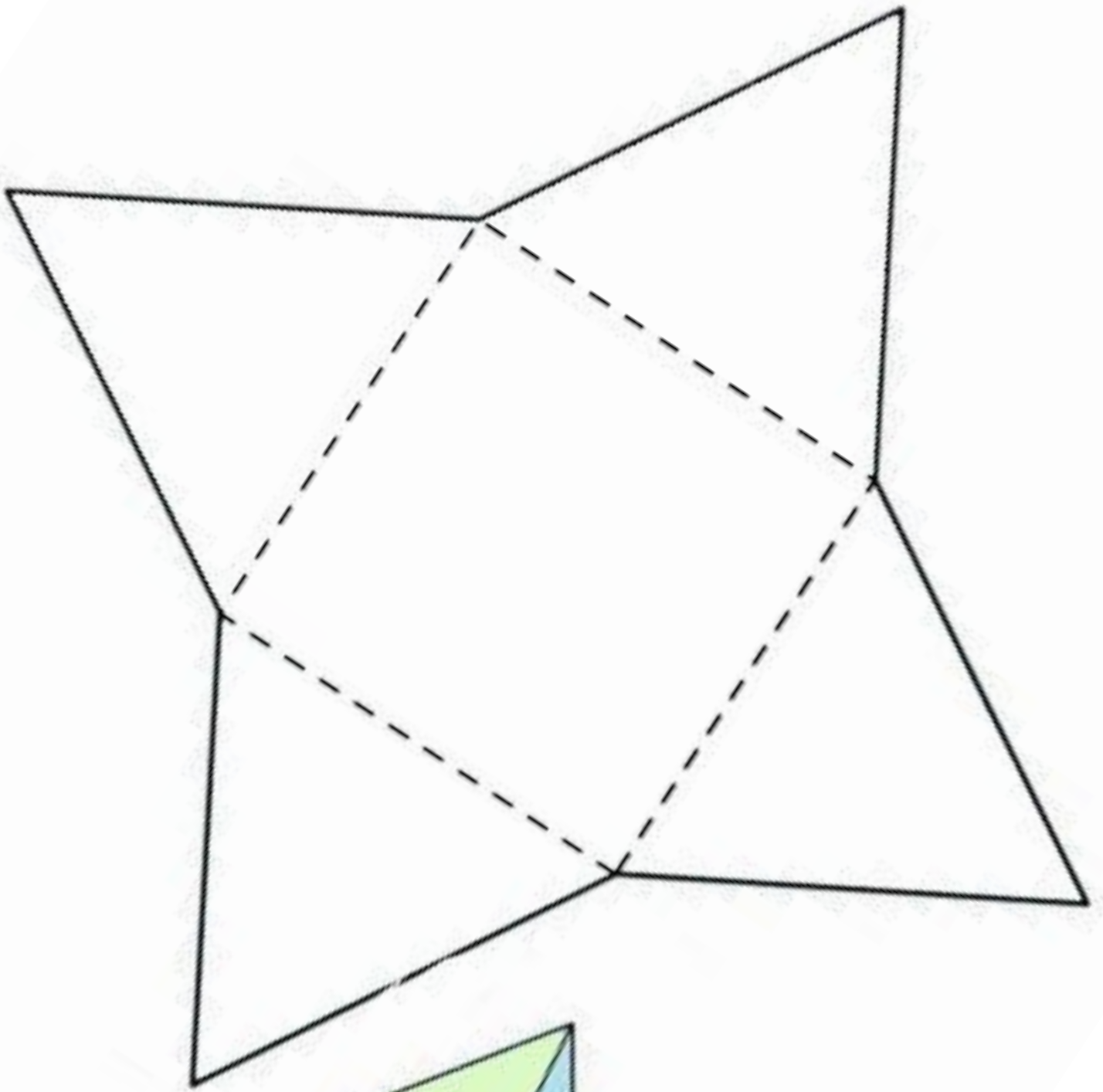
היום נבנה בעצמנו דגם קטן של פרמידה, כמו הפרמידות במצריים, אחד מפלאי תבל המפורסמים בעולם.

נחלק לכל תלמיד דף לגזירה של פרמידה פרוסה (משולשים מחוברים). נזמין את התלמידים לצבוע אותה בצבעי חול או חום.

התלמידים יקפלו את המשולשים וידביקו את הקצה בעזרת דבק סטיק כדי ליצור פרמידה תלת-ממדית קטנה.

מורחים מעט דבק על חלקים מהפרמידה ומפזרים חול כדי לתת לה מראה של אבן אמיתית.

אפשר להכין בסיס גדול מקרטון להניח על שולחן מרכזי אפשר לפזר חול להוסיף בובות פלסטיק של גמלים אם יש, קקטוסים קטנים ולתת אווירה של מדבר ואז להזמין את כל התלמידים להניח את הפרמידה שלהם במדבר.

פעילות סיום – מבנה הפלא שלי

הכנה מראש: איסוף חומרי מיחזור שונים

עזרים:

חומרי מיחזור שונים
תמונות של מבנים שונים מרשימים מסביב לעולם – בדף הבא
דבק סלוטייפ
דבק דו צדדי
מספריים

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי בעולם יש הרבה מבנים גדולים ומיוחדים כמו הפרמידות. אפשר לשאול מניין הן מוכרות לנו? מי בנה אותן... באיזו תקופה? וכך נחבר לידע קודם שלמדנו בפסח.

נראה להם תמונות של מבנים הנחשבים פלאי תבל ונספר מעט על כל מבנה והיכן הוא נמצא. נכין שולחן מרכזי עם כל חומרי המיחזור שאספנו, נחלק את התלמידים לשתיים או שלוש קבוצות ונזמין אותם לבנות יחד מבנה מיוחד ענק כמו פלא תבל.

פעילות פתיחה - פעם לפני שנים

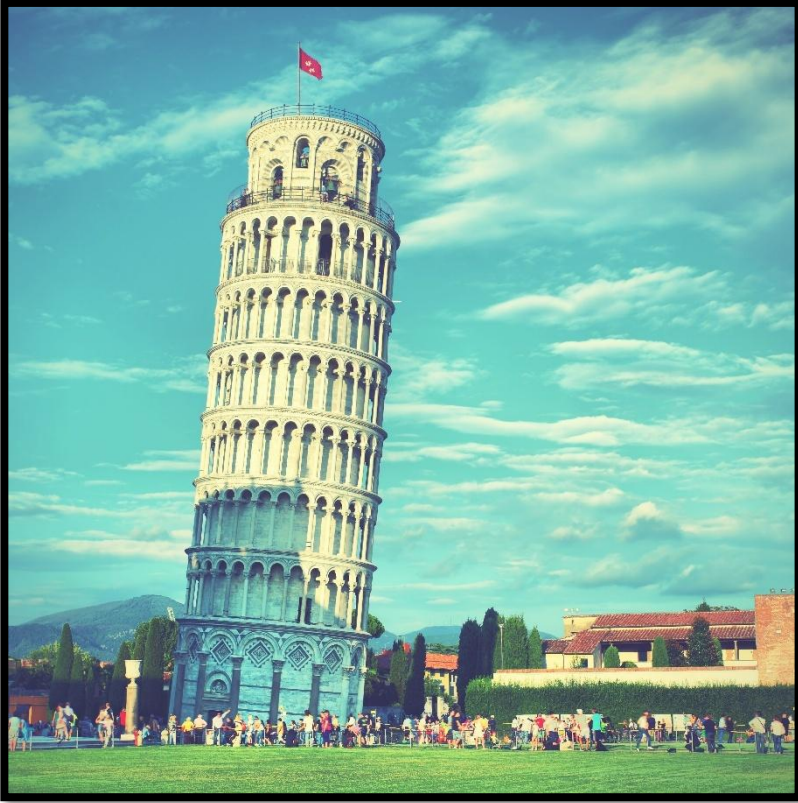
עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

[קישור לסרטון הכרות עם הדינוזאורים](#)

מהלך הפעילות:

נפתח את היום בהכרות קצרה עם בעלי חיים שחיו על פני כדור הארץ לפני שנים רבות, אפילו לפני שהיו על כדור הארץ בני אדם. נקרין לתלמידים את הסרטון המעניין ונאפשר כמה דקות של שיח עם התלמידים על דינוזאורים.

מגדל פיזה – איטליה

מגדל פיזה הוא מגדל מיוחד שנמצא בעיר פיזה מה שמיוחד בו – שהוא קצת עקום! הוא נוטה לצד אחד כאילו הוא עומד ליפול, אבל הוא עדיין עומד כבר הרבה מאוד שנים. המגדל נבנה לפני הרבה זמן והאדמה שמתחתיו הייתה רכה ולכן הוא התחיל לנטות.

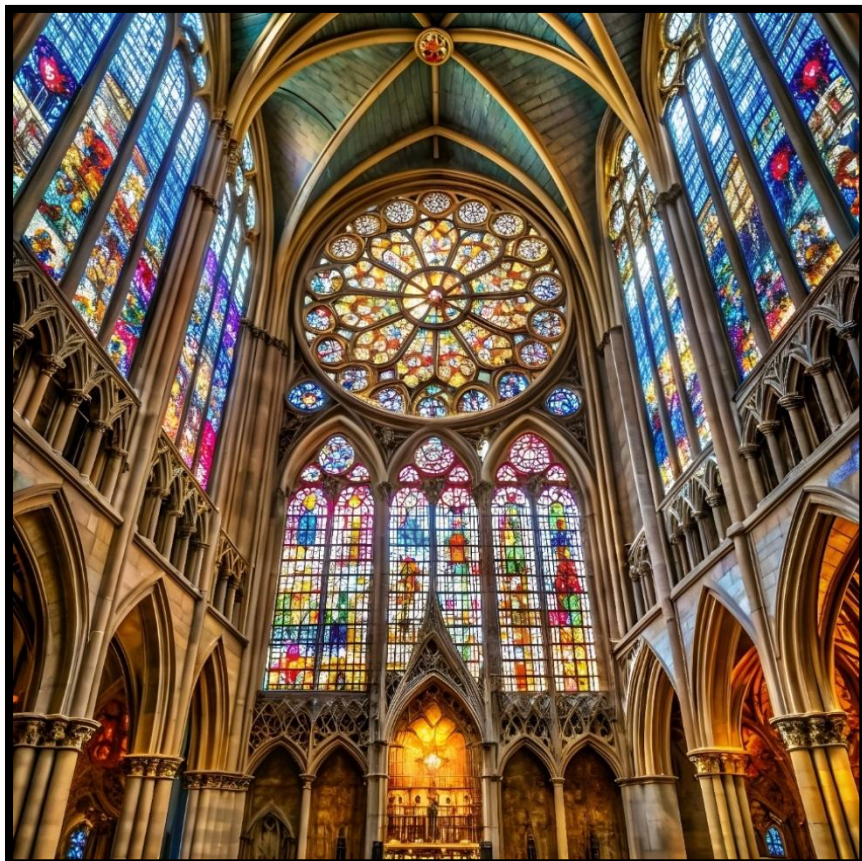
היום מגיעים לשם אנשים מכל העולם כדי לראות אותו.

*****

קתדרלת סנטיאגו דה קומפוסטלה

קתדרלת סנטיאגו דה קומפוסטלה נמצאת בעיר סנטיאגו דה קומפוסטלה. היא נמצאת בארץ ספרד, באזור שנקרא גליסיה. זהו מקום מאוד חשוב, כי לשם מגיעים אנשים מכל העולם במסע מיוחד שנקרא "דרך סנטיאגו" בהליכה ארוכה ומרגשת עד לקתדרלה.

קתדרלת צ'סטר באנגליה

בקיר של הקתדרלה
יש חלונות מיוחדים שנקראים
ויטראז'ים.
אלה חלונות העשויים
מזכוכית צבעונית.
כשאר השמש נכנס דרך החלון,
הוא צובע את החדר
בצבעים כמו קשת
וזה נראה ממש כמו קסם!

מגדל אייפל בפריז צרפת

הוא מגדל גבוה מאוד
מברזל שנמצא בצרפת.
הוא מאד גבוה
עם הרבה קווים וברזלים
שמתחברים יחד.
בלילה הוא נדלק באורות מנצנצים
והוא מפורסם מאד.
אנשים מכל העולם
באים לראות אותו ולהצטלם לידו.

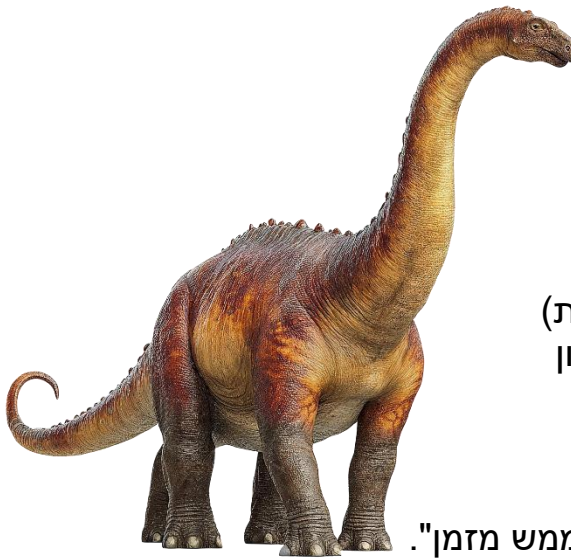

פעילות העשרה חינוכית –

מגלים דינוזאורים

מידע למובילים:

שמו של המאובן ניתן לו מהשם אבן, כי הסימנים של בעלי החיים העתיקים או אפילו חלקים מהשלד שלהם, נשארו בתוך החול והאבנים שהתקשו עם השנים, נשמרו מתחת לאדמה. מאובנים הינם העדות היחידה שנותרה מבעלי חיים וצמחים שנכחדו לפני מיליוני שנים. מאובן הוא למעשה חותמת אשר השרידים והעצמות של יצור חי הותירו בסלע. ניתן ללמוד הרבה ממאובנים אילו בעלי חיים וצמחים חיו בתקופות שונות, המבנה של גופם ועוד.

עזרים:

1 חב' קמח
500 גר' מלח
מים

קערה וכף לעירבוב
מערוך

כוס פלאסטיק קשיחה (חוט להכנת שרשראות)
חיות קטנות מפלאסטיק מהצעצועים שבצהרון

מהלך הפעילות:

היום ניצור בעצמנו מאובן מיוחד.

נפתח את המפגש בשאלה: מתי זה "ממש ממש מזמן".

נקשיב לתשובותיהם ונעודד אותם ללכת יותר רחוק ויותר אחורנית בזמן עד... לתקופת הדינוזאורים.

"האם היום יש דינוזאורים? אז איך בכלל אנחנו יודעים שהם היו קיימים?"

זוכרים את הסרטון שראינו? נספר לתלמידים שנמצאו מאובנים רבים ברחבי העולם.

היום נכין מאובן בעצמנו ונוכל לראות בעצמנו כיצד נוצר ונראה מאובן.

במאובן שלנו נוכל לראות טביעות וסימני גופם של בעלי חיים שונים.

נתחיל מהכנת בצק המלח שנראה ומרגיש כמו סלע כאשר הוא מתייבש.

הכינו את החומרים ותנו לתלמידים להכין את הבצק.

בקערה : 1 כוס קמח , חצי כוס מלח, חצי כוס מים – ערבבו היטב עד לקבלת בצק יציב.

רדדו את הבצק בעזרת המערוך ופיתחו אותו. השאירו אותו בעובי של 2 ס"מ

כדי שיהיה אפשר להטביע בו צורות.

בעזרת כוס פלאסטיק קשיחה (לא חד פעמית) קירצו עיגולים מהבצק, לכל תלמיד עיגול.

כל תלמיד ותלמידה יבחרו להם בעל חיים קטן וילחצו אותו כשהוא שוכב על הצד אל תוך הבצק

וגם אפשר להטביע את הרגלים שלו בתוך הבצק. הניחו את המאובנים להתייבש.

כשהבצק עדיין טרי ניתן לחורר חור בקצה העליון של עיגול הבצק,

על מנת שתוכלו להשחיל חוט אחרי שיהיה מוכן ולהפוך אותו לשרשרת.

פעילות סיום – תופסת דינוזאורים

עזרים:

סרטים צבעוניים לשלוש קבוצות כחול, אדום וירוק (לזיהוי סוגי דינוזאורים)
קונוסים לסימון גבולות
משרוקית או תוף קטן (לאות התחלה/עצירה)

מהלך הפעילות:

עכשיו אנחנו חוזרים מיליוני שנים אחורה בזמן... לעולם הדינוזאורים.
אבל משהו קרה... הדינוזאורים התבלבלו! חלקם טורפים, חלקם צמחוניים, ויש אפילו
דינוזאורים שקופאים במקום!
אנחנו צריכים לעזור לסדר את העולם שלהם מחדש – דרך משחק תופסת מיוחד!

נחלק תפקידים:

טורפים – התופסים (סרטים אדומים)
צמחוניים – הנמלטים (סרטים ירוקים)
דינוזאורי קיפאון – מצילים (סרטים כחולים)
בחרים 2–3 ילדים להיות "דינוזאורים טורפים"
שאר הילדים הם "דינוזאורים צמחוניים"
ילד אחד (או שניים) הם "דינוזאורי קיפאון"

נסמן כל קבוצה בעזרת סרט צבעוני:

טורפים – אדום
צמחוניים – ירוק
קיפאון – כחול

הטורפים צריכים לתפוס את הצמחוניים, נוגעים קלות בכתף
הצמחוניים בורחים
אם נתפסים - קופאים במקום עם ידיים למעלה כמו "מאובן"
דינוזאורי קיפאון:
יכולים לשחרר קפואים ע"י נגיעה
אבל! אסור להם להיתפס
נתחיל עם אות ברור (מחיאית כף / משרוקית)
ונזכיר שתופסים בעדינות בלבד
נעזור כל כמה דקות להחלפת תפקידים.

פעילות פתיחה – יום החלל הבינלאומי

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונספר לתלמידים כי היום אנו מציינים יום מיוחד ומסקרן מאוד – יום החלל הבינלאומי. האם אתם יודעים מה זה החלל החיצון? נאפשר להם לענות ונבין מהם מה הם יודעים על החלל החיצון.

החלל זה המקום העצום שנמצא מעל השמיים שאנחנו רואים, שם נמצאים הכוכבים, הירח וכוכבי הלכת.

ידעתם שיש אנשים שממש חוקרים את החלל? הם נקראים אסטרונוטים, והם טסים בחלליות אל מחוץ לכדור הארץ אל החלל כדי ללמוד דברים חדשים: איך נראים כוכבים מקרוב, מה יש על כוכבי לכת אחרים ואיך אפשר להבין טוב יותר את היקום הגדול שבו אנחנו חיים.

יום החלל הבינלאומי מצוין בכל העולם כדי להזכיר לנו כמה חשוב להמשיך לחקור, לשאול שאלות ולהיות סקרנים. בזכות המדענים והחוקרים אנחנו מגלים דברים מדהימים על העולם שלנו וגם על מה שנמצא רחוק מאוד מאיתנו. אולי גם בינינו יש תלמידים או תלמידות שיום אחד יטוּסו לחלל או יגלו משהו חדש על כדור הארץ שלנו ועל כוכבים נוספים. היום נצא יחד למסע קטן בדמיון שלנו – נחקור, נשחק ונגלה דברים מעולם החלל.

פעילות העשרה חינוכית – המסע אל החלל

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לצפייה – הכרות עם גודלם של כוכבי הלכת

דפים להדפסה – שמונת כוכבי הלכת במערכת השמש שלנו

קישור לצפייה – "מערכת השמש"

כדור כלשהו להדגמה – רצוי כדור מתנפח בדוגמת כדור הארץ

עזרים לבניית הדגם:

כדורי קלקר קטנים בערך בגודל כדורי פינג פונג (8 כדורים לכל תלמיד)

כדורי קלקר מעט יותר גדולים – השמש (1 לכל תלמיד)

דבק פלסטי לבן / דבק סטיק

דפי בריסטול שחורים

טושים / לורדים

טיפקס

מהלך הפעילות:

פעילות זו תתחלק לשני חלקים.

חלק ראשון:

נפתח את הפעילות כשאנו שואלים את התלמידים

האם הם חושבים שכדור הארץ הוא קטן או גדול?

מי יותר גדול לדעתם, השמש או כדור הארץ? ומי יותר קטן הירח או כדור הארץ?
בכדי להבין את גודלם, נקרין לתלמידים את הסרטון על גודלם של כוכבי הלכת השונים.
(ניתן לסיים את הצפייה אחרי 3 דק')

נזמין את התלמידים לשבת אל מול מסך ההקרנה ונספר כי אנו עומדים לצאת
ל"מסע בחלל" נשאל את התלמידים היכן נמצא החלל? הוא מסביבנו? הוא בשמיים?
מתחת לאדמה? היכן הוא?

ניקח כדור, נציג אותו בפני התלמידים ונבקש מהתלמידים לדמיין שזה כדור הארץ שלנו,
עליו אנחנו חיים, החלל, הוא כל מה שסובב את כדור הארץ שלנו.
(נסמן עם היד את כל המרחב שסביב הכדור)
ככל שאנחנו יודעים, החלל הוא אין סופי, אף אחד אינו יודע היכן הוא מסתיים ואם בכלל.
נספר לתלמידים כי בחלל שקט מאד, אז בואו נשמור על השקט ונצא למסע אל החלל.

נזמין את התלמידים לצפות בסרטון.
בתום הצפייה נשאל את התלמידים כיצד הרגישו?
איך התרשמתם מהחלל?
האם הוא מקום קטן או גדול? האם הייתם רוצים לבקר שם?

חלק שני:

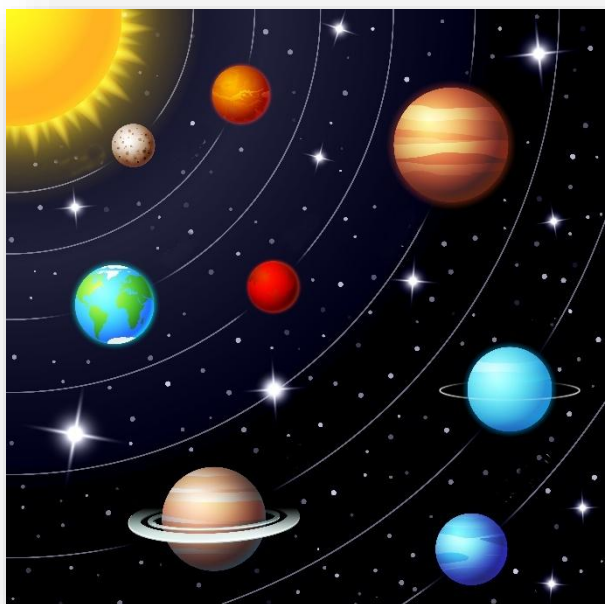
לאחר הצפייה נזמין את התלמידים לשבת מסביב לשולחנות.
נספר לתלמידים כי אנו עומדים ליצור יצירה נפלאה של מערכת השמש שלנו,
עם השמש ושמונת כוכבי הלכת והירח הקטן של כדור הארץ.

הנה רשימת הכוכבים (מימין שמותיהם בעברית ומשמאל באנגלית)

1. שמש – הכי גדולה
2. חמה (מרקורי)
3. נוגה (ונוס)
4. כדור הארץ - ולידו הירח בקטן
5. מאדים (מרס)
6. צדק (יופיטר)
7. שבתאי (סטורן)
8. אורון (אורנוס)
9. רהב (נפטון)

נזמין את התלמידים לצבוע את כוכבי הלכת בצבעים המתאימים. ראו דוגמה.
התלמידים ידביקו בעזרת הדבק את השמש במרכז הבריסטול השחור ואת שאר הכוכבים סביבה.

בעזרת הטיפקס יציירו התלמידים עיגול קטן ליד כדור הארץ (הירח)
ויגעו עם קצה מכחול הטיפקס על הרקע על מנת ליצור תחושה של כוכבים קטנים בחלל.

פעילות סיום – כח המשיכה והירח

עזרים:

מחשב / רמקולים

מוסיקה קצבית שהתלמידים אוהבים
כדורי קלקר לבנים כמספר התלמידים
ואם אפשרי אז שני כדורים לכל תלמיד

ספר גדול מהצהרון

2 דפי נייר

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי היום "נשחק" עם כוכב הירח בחלל.
נפתח את המפגש כשאנו עורכים ניסוי קטן.

נשאל את התלמידים אם הם יודעים מה עושה כוח המשיכה?
לכדור הארץ יש כוח משיכה אשר גורם לכך שלא ניפול ממנו ונישאר על הקרקע.
ניקח ביד אחת ספר או חפץ אחר יחסית גדול וכבד וביד השנייה דף נייר,
נשאל את התלמידים מה מהשניים לדעתם יפול יותר מהר על הרצפה?
הגיויני לחשוב שמה שכבד יותר יפול יותר מהר, אך לא כך
כדור הארץ מפעיל את אותו כוח משיכה על כל החפצים באופן שווה
אם הם באותו הגודל.

עתה ננסה שוב, עם שני דפי נייר ונשאל את התלמידים איזה נייר לדעתם
יפול יותר מהר? מכיוון ששני הדפים אותו הדבר התלמידים יחשבו שכנראה יפלו באותה
המהירות והם אכן צודקים, אך בואו נראה מה יקרה אם ניקח את אחד הדפים ונמעך אותו עד
שיהפוך לכדור מקומט, מה מהשניים יפול יותר מהר? הדף המקומט או הדף החלק?

אחרי שהקשבנו לתשובותיהם של התלמידים נזמין אותם להתרכז ולצפות בניסוי
נפיל את שני הניירות מאותו הגובה וראו איזו הפתעה...
הנייר שמעכנו לכדור נפל הרבה יותר מהר.

עכשיו אנו מבינים שכמה שחפץ הוא יותר קטן הוא "תופס" פחות מקום
ולכן יפול לקרקע יותר מהר.

אבל.... הנה פרט מעניין

על הירח יש פחות כוח משיכה ומכיוון שאין שם אוויר כל החפצים ולא משנה מה המשקל שלהם ומה הגודל שלהם, יפלו באותו הקצב (יותר איטי מאשר על כדור הארץ כמובן) נספר לתלמידים כי עתה נדמיין כי אנו נמצאים על הירח נחלק לתלמידים את הכדורים (בהתחלה כדור אחד לכל תלמיד) נסב את תשומת ליבם שהכדורים מאד קלים ולכן עלינו להיות מרוכזים על מנת שלא יפלו. נתאמן בתרגילים השונים לצלילי מוסיקה קצבית שהתלמידים אוהבים.

נזמין את התלמידים לנסות את התרגילים הבאים:

1. יד אחת מאחורי הגב ויד שנייה אוחזת בכדור –

נזרוק את הכדור באוויר (אסור לעבור את גובה המצח שלנו) ונתפוס באותה היד.

2. ננסה את אותו התרגיל ביד השנייה.

3. נחזיק את הכדור בשתי כפות הידיים כמו קערה ונזרוק את הכדור לאוויר, ננסה למחוא כף בזמן שהכדור באוויר ולתפוס שוב מבלי שהכדור יפול על הרצפה.

4. נחזיק את הכדור ביד אחת כאשר שתי כפות הידיים בגובה המתניים וננסה להרחיק את הידיים אחת מהשנייה ולמסור את הכדור מיד אל יד מבלי שיפול.

5. נחלק כדור נוסף לכל תלמיד ועתה ננסה אחוז בכל יד כדור אחד ובאותה העת למסור מיד אל יד ולהחליף בין הכדורים

פעילות פתיחה – צופים בכוכבים

הכנה מראש:

התקנת האפליקצייה בטלפון נייד חכם

עזרים:

3-4 טלפונים ניידים חכמים

ברקוד לסריקה

(סירקו את הברקוד והתקינו את האפליקצייה

שתאפשר זיהוי מיקומי הכוכבים בשמיים)

למי שאין אפשרות לסריקה

קישור – לאפליקצייה לצפייה בכוכבים

(יש להכנס מטלפון נייד חכם)

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי במשך שנים רבות צפו בני האדם בחלל וראו רק בעזרת העיניים את הכוכבים הנוצצים בשמיים. לפני שנים רבות עדיין לא ידעו מהם הנקודות הנוצצות בשמיים אבל חוקרים ראו והבינו כי הם שומרים על אותו מבנה ונשארים אחד ליד השני באותה הצורה. החוקרים החלו לצייר את קבוצות הנקודות הנוצצות ובמשך השנים ככל שלמדו יותר על החלל, גילו את כוכבי הלכת ואת הגלקסיות השונות. מהי גלקסיה עוד מעט נגלה.

לאחר שהתקנתם את האפליקצייה, נפתח את המפגש בבדיקת נוכחות כל תלמיד שקראנו בשמו מוזמן לשבת על הארץ במרחב הצהרון. נחלק את התלמידים לשלוש או ארבע קבוצות, כאשר כל התלמידים ישובים על הארץ, נכבה את האור ונפתח את האפליקצייה בטלפונים הניידים.

נסביר כי הטלפון עכשיו מתפקד כלווין שיכול לזהות את מיקומם של הכוכבים השונים. הזמינו את התלמידים להעביר ביניהם בזהירות את הטלפון כאשר הם מכוונים אותו לכיוון השמיים. כל תלמיד יזיז מעט את הטלפון מעל ראשו ויתבונן על המסך ויעביר לחבר נוסף. נבקש מהתלמידים לחפש את העיגול הצהוב המסמן את מיקומה של השמש.

פעילות העשרה חינוכית –

מסע בין כוכבים

כל הזכויות שמורות למשרד המדע והטכנולוגיה

הכנה מראש:

הדפסת דפי האצבעונים כמספר התלמידים

(רצוי להדפיס מעט יותר למקרה הצורך)

הדפיסו לעצמכם דף עם הסיפור "מסע בין כוכבים"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור – מוסיקת רקע נעימה

דף אצבעונים מודפס לכל תלמיד.

צבעי עיפרון / טושים

מספרים

דבק סטיק

דף אצבעונים להשראה לצביעת כוכבי הלכת

הסיפור המצורף: "מסע בין כוכבים"

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים כי היום נכיר את מערכת השמש שלנו.

המפגש היום נחלק לשני חלקים.

בחלק הראשון יכינו התלמידים אצבעונים המדמים את כוכבי הלכת במערכת השמש,

ובחלק השני ישתתפו בסיפור "מסע בין כוכבים" ונלמד לזהות מה מיוחד כל כוכב לכת.

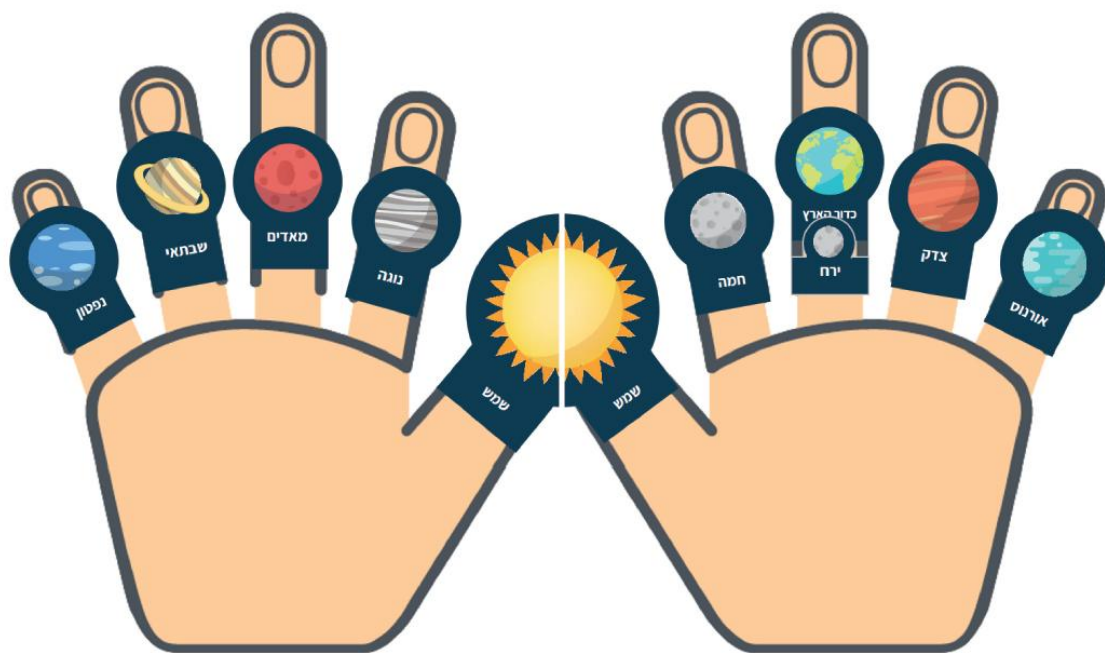
נתחיל ביצירת האצבעונים.

נחלק לתלמידים את דפי האצבעונים.
נציג בפני התלמידים את תמונות האצבעונים הצבעונית
על מנת שיוכלו להזכר בצבעים הייחודיים לכל כוכב לכת.
התלמידים יצבעו את כוכבי הלכת ולאחר שהם מוכנים הנחו את התלמידים לגזור את
האצבעונים על פי הסימון.
התלמידים ידביקו את קצות האצבעונים בעזרת הדבק סטיק. ניתן להגיש עזרה על פי הצורך.
המובילים יציגו לתלמידים את סדר ענידת האצבעונים על האצבעות.
עפ"י התמונה המצורפת.

המובילים יחזרו עם התלמידים על שמות הכוכבים לפי התמונה.
*שימו לב כי הירח נמצא על האצבע של כדור הארץ והשמש על שני האגודלים – חצי חצי.

חלק שני –

עתה נקריא את הסיפור "מסע בין כוכבים".
ניתן להשמיע [מוסיקת רקע נעימה](#) בשקט ברקע בזמן הקראת הסיפור.
נקריא את הסיפור לתלמידים פעם אחת כאשר אנו עוצרים במקומות בהם יש צורך בהבהרה
של מילים מסויימות. נוודא כי התלמידים מבינים את כל המילים.
אם יש צורך נעצור ונשאל את התלמידים האם הם מבינים את משמעות המילה ונסביר.
בזמן הסיפור נזהה את כוכבי הלכת עם האצבעונים שהוכנו, בהנפת האצבע המתאימה.
הזמינו את התלמידים לענוד את האצבעונים על האצבעות
לפני שתתחילו בהקראת הסיפור הנחו את התלמידים:
"בכל פעם שנעבור לכוכב הלכת הבא הרימו את האצבע המתאימה"
עתה נקרא את הסיפור בפעם השנייה ונציג את האצבעונים עם כוכבי הלכת המתאימים.
בואו נצא למסע.

מסע בין כוכבים

מדי ערב לפני השנה
 קשה שמש שוקעת והכוכבים יוצאים,
 השמים הופכים מכחלים למנצנצים
 מה קורה שם במרומים?
 אמא אומרת שיש לנו מערכת שמש ממש גדולה!
 שם נמצאים כוכבים ושמש חמה,
 כוכבי לכת בשמות מפלאים:
 נגה, צדק, שבתאי מאדים.
 מוכנים לצאת למסע בין כוכבים?

בקריאה בפעם השנייה - המובילים יעצרו רגע ויזמינו את התלמידים להרכיב את האצבעונים על האצבעות המתאימות. העזרו בדף המצורף

השמש שלנו במרכז הענינים
כי כל הכוכבים אותה סובבים,
השמש עצומה, לוחטת וכתמה,
ומעניקה לנו אור במשך היממה

זה הוא כוכב חמה,
אתם יכולים לנסות לנחש על שם מה?
כי הוא הכי קרוב לשמש הכתומה!

בין כדור הארץ לחמה יש כוכב נפלא,
זהו נגה, הכוכב הבא.
נגה שלנו בזהק ולבן
ואפשר לראות אותו אפילו מכאן.

הבא אחריו הוא הכוכב שלנו,
כדור הארץ, שבו אנו חיים,
בכדור שלנו יש תלמידים, חיות וצמחים.
זהו הכדור הכי מיחד,
כי חיים כמו שיש כאן עוד לא גלה אף אחד

לכדור הארץ יש חבר קבוע,
שמכאן נתן לראותו כל ימי השבוע.
מי זה שם שכל לילה זורח?
הרי זה הירח!
כשהוא מציץ מהמרומים
כלנו יודעים—
זאת העת לומר לילה טוב להורים.

בואו נושיט ידים למרומים,
מי ימתח אותן הכי חזק, עד למאדים?

אחרי כדור הארץ שוכן לו מאדים,
כוכב גדול עם שמים וסלעים.
מהנדסים ומדענים כל היום חולמים:
איך גם שם יחיו אנשים ביום מן הימים?

אחרי מאדים מגיע אלינו צדק,
זהו הכוכב הששי במספר.
"ענק הגזים" לו קוראים,
כי כל מה שהוא מכיל זה אף ורק
שני גזים מרכבים.
גזים הם כמו עשן ואדים
שבאוויר מתעופפים.

ממשיכים במסע לעבר שבתאי:
לשבתאי יש סימן שיזהה כל בר דעת
יש מסביבו? ט... (בעת)
שמסתובבת סחור-סחור.
שבתאי הוא הכוכב השביעי,
עם מזג אוויר כפור ומצב רוח אפר.

הגענו לכוכב השמיני.
הוא בעל מעטפת קרח עבה,
שעליו היא שומרת מכל מפגע.
אורניוס זהו שמו באנגלית,
ואורון אנו קוראים לו בעברית.

טון טוןטון!
הגענו לנפטון!
הוא גדול, כחל,
ונראה שציר במכחול.
בנפטון נושבות רוחות מהירות
שאותנו היו לחלל מעיפות.

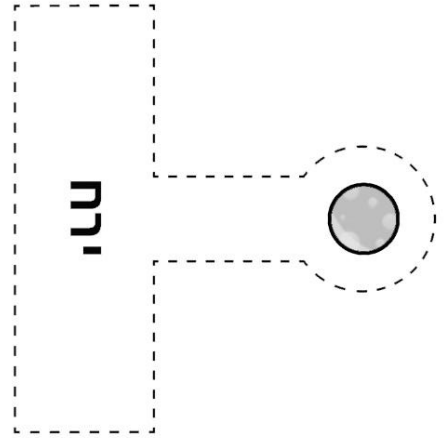
ובפעם הבאה שתסתכלו לשמים,
התבוננו על כפות הידים,
הצמידו אותן אחת ושתים:
השמש במרכז, הכוכבים סביבה—
זוהי מערכת השמש שאותנו מקיפה.

נסיים את המפגש כשאנו מזמינים את
התלמידים להתחלק לזוגות ולשבת על
הארץ האחד מול השני בישיבה
מזרחית.

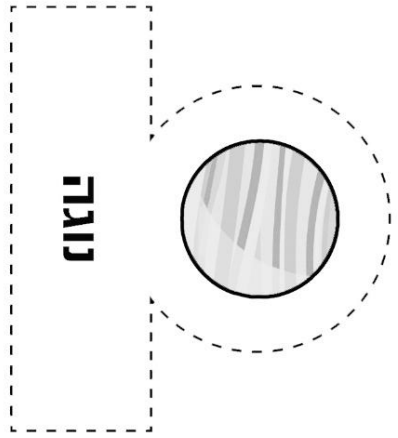
נשאל כמה שאלות בעקבות השיר
ששמענו, איזה כוכבים מוזכרים בו?
איזה כוכבים אתם מכירים? אלו כוכבים
נוספים הכרתם בעקבות השיר?

אפשר להראות לתלמידים את מיקומם
במפה גלקסית.

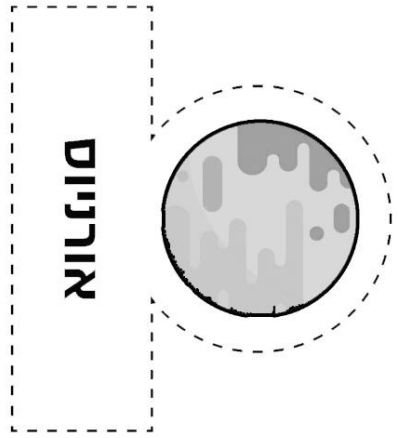
כעת המובילים יאמרו בקול שם של
כוכב לכת והתלמידים יציגו את שתי
כפות הידיים עם האצבעונים האחד
מול השני ובכל פעם שישמעו שם של
כוכב לכת יצטרכו להצמיד את האצבע
עם כוכב הלכת המתאים.

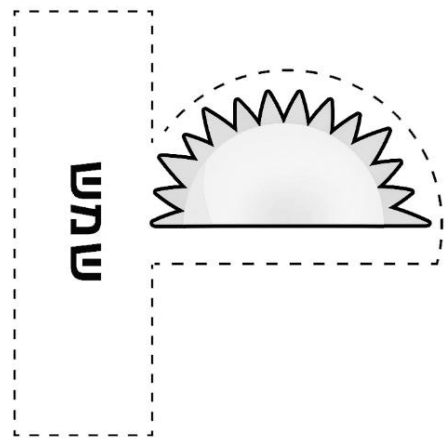
יֶרֶחַ

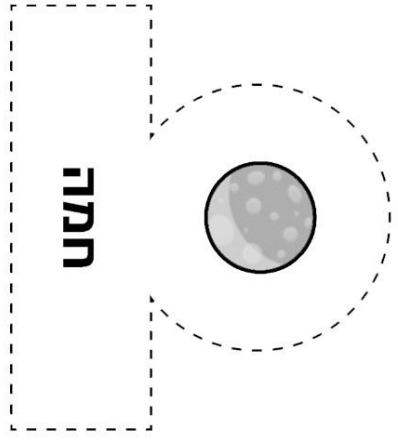
נוֹגֵה

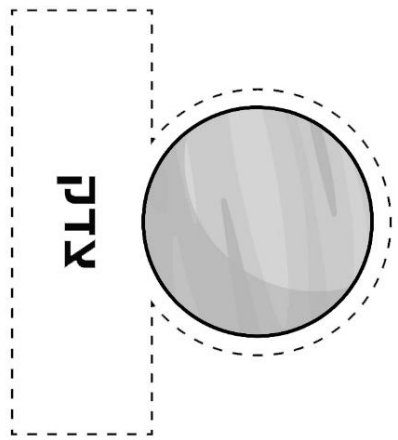
אוֹרְנוֹס

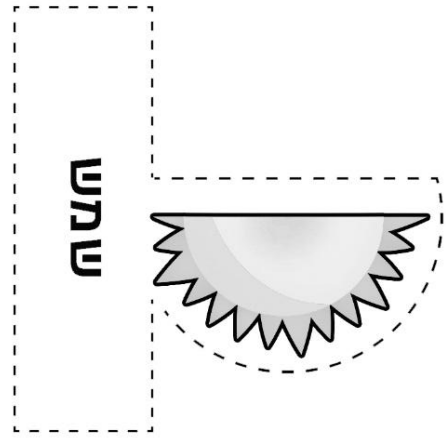
שֶׁמֶשׁ

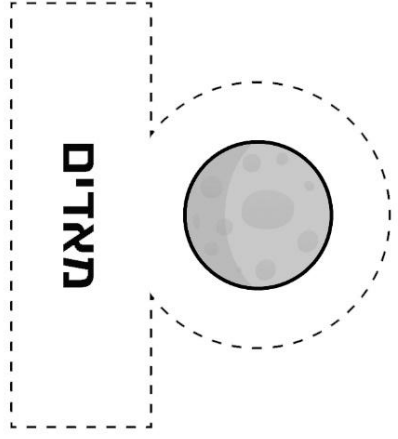
תִּמְרָה

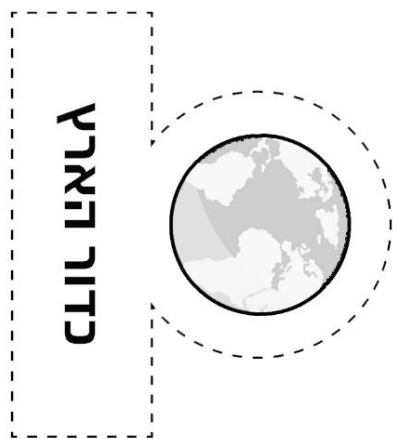
צֶדֶק

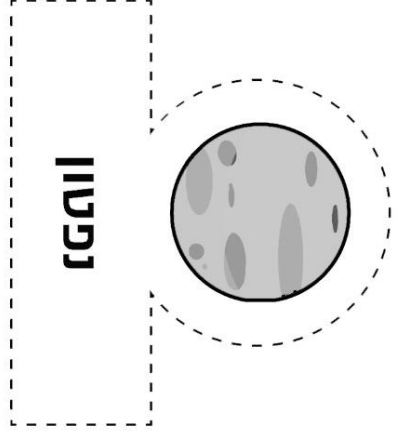
שֶׁמֶשׁ

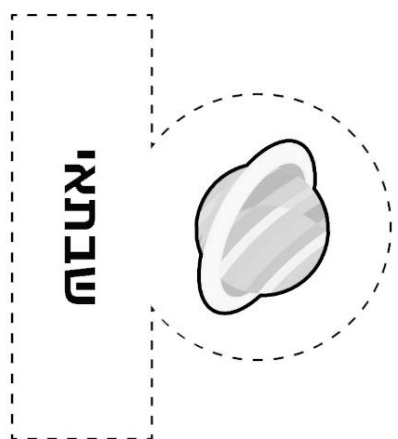
מַאֲדִים

כְּדוּר הָאָרֶץ

נִפְטוֹן

שְׁבֵתָאִי

פעילות סיום – הליכת חלל

הכנה מראש:

יש שתי אפשרויות להתכונן למשחק זה.

לשחק עם המשחק הקנוי, ראו דוגמה:

או להכין בעצמכם.

אם בחרתם להכין בעצמכם:

4 דליים מפלאסטיק (כמו של מגבונים לניקוי)

חבלים חזקים לקשירה

מברג עם ראש מעוגל דק

המובילים יכינו מראש את הדליים.

נהפוך את הדליים עם הפתח לכיוון הרצפה,

נחורר שני חורים בצדי כל דלי בחלק העליון

נשחיל חבלים ונקשור היטב.

לולאת החבל כשהוא קשור ומתוח צריכה להיות בגובה מהרצפה

עד כפות הידיים של התלמידים (כ- 40-50 ס"מ)

עזרים:

דליי משחק

מדבקות לסימון על הרצפה את קו ההתחלה וקו הסיום.

מהלך הפעילות:

נזמין בכל פעם שני תלמידים לעבור את משימת החלל הראשונה שלהם וללכת בזהירות על אדמת הירח.

נזכיר לתלמידים כי תחושת ההליכה על הירח היא מעט מוזרה מכיוון שכוח המשיכה שם יותר חלש ולכן כל צעד קטן שעושים על הירח לעיתים מרגיש כמו דילוג או קפיצה.

כשנלך על הדליים נרגיש את התחושה הזו ולכן עלינו ללכת בזהירות רבה. כל זוג תלמידים יעמדו על קו הזינוק, יניחו את כפות הרגלים על הדליים יחזיקו בחבלים ויצעדו בזהירות אל קו הסיום.

שבוע שלישי

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
החומה הגדולה בסין	מוזיקה יפנית	הכרות עם פסל החירות	שלום מכל העולם	יוגלה	מפגש פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים
הדרכון הסיני	נוריקו סאן	הסיפור של אפריקה	פסל החרות	מה פורח בעולם?	פעילות העשרה חינוכית
כדורגל סיני	קראוקה	מגלים יבשות	ריקוד האינדיאנים	רוקדים כמו דינזאורים	פעילות סיום

פעילות פתיחה – יוגלה

פעילות העשרה חינוכית –

מה פורח בעולם?

עזרים:

דף בריסטול לבן לכל תלמיד
חתיכות קרטון בגדלים קטנים
צבעי גואש
מכחולים
כפתורים / פונפונים צבעוניים
ניירות ירוקים
מספריים
דבק דו-צדדי
דבק סטיק
מנקי מקטרות ירוקים

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשולחנות היצירה.

ננחה את התלמידים לגזור מקרטון חתיכות קטנות בצורות שונות
נצבע את החתיכות שגזרנו כל חתיכה בצבע אחר גם בפנים וגם בחוץ.
נניח את החלקים הצבועים להתייבש כ-10 דק' בשמש.
בינתיים ננחה את התלמידים לגזור עלים ירוקים מהניירות
ונחלק לכל תלמיד 4 מנקי מקטרות ירוקים אותם יגזרו לשניים.
התלמידים יגזרו ריבועים קטנים מהדבק הדו צדדי וידביקו את הפרחים הצבעוניים שיצרו
על החלק העליון של הדף.
נעטר את פנים הפרחים עם פונפונים או כפתורים צבעוניים,
בהדבקה עם דבק סטיק.
התלמידים יסדרו את מנקי המקטרות כגבעולים תחת כל פרח וידביקו בעזרת הדבק סטיק.
היצירה שלנו מוכנה ופורחת.

פעילות סיום – רוקדים כמו דינוזאורים

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון פעילות רוקדים כמו דינוזאורים

מהלך הפעילות:

נסיים את היום בריקוד מהנה. נזמין את התלמידים לעמוד במרחק נעים האחד מן השני ונקרין להם את סרטון הפעילות. על התלמידים לבצע את הוראות הפעילות ולרקוד כמו דינוזאורים.

פעילות פתיחה – מפת העולם

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון לימודי מהנה על יבשות העולם

מפת העולם גדולה (רצוי דגש בצבעים על יבשות) דף מפת העולם עם היבשות להדפסה לכל תלמיד.

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים שהשבוע "נבקר" בכמה ארצות בעולם ונלמד עליהם דברים מעניינים. לפני שנצא לדרך ונבקר בארצות, נספר לתלמידים שכל הארצות בעולם נמצאות על יבשות שונות. מה זו יבשת? כשמה כן היא, רוב העולם הוא מים, ימים ואוקיינוסים והמקומות ה"יבשים" הן היבשות. חלקי אדמה גדולים שעליהן נמצאות כל הארצות ועליהן אנחנו גרים. נצפה עם התלמידים בסרטון המסביר על יבשות העולם. בתום הצפייה נראה לתלמידים את המפה הגדולה ונזהה את היבשות על המפה. *תוכלו בסיום כל פעילות על מקום מסויים לחפש אותו במפה ולצייר מה יש שם.

פעילות העשרה חינוכית – פסל החירות

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לסרטון הכרות עם פסל החירות

חומר לפיסול (דאס, קליי, פלסטלינה לבנה)

מהלך הפעילות:

נציג לתלמידים תמונה גדולה של פסל החירות ונשאל מה הם רואים בתמונה?
היכן לדעתכם זה נמצא?

נסביר בקצרה ובשפה פשוטה:

זהו פסל גדול מאוד שנמצא במדינה שנקראת ארצות הברית, שנמצאת ביבשת אמריקה.
הפסל נקרא פסל החירות – פסל החופש.

והוא מסמל חופש וחירות – כלומר שכל אדם יכול להיות חופשי.

זוכרים מתי הכרנו את המילה חירות שמשמעותה חופש?

גם שדיברנו על בני ישראל שהיו עבדים במצרים ורצו להיות בני חורין.

שתהיה להם חירות שיהיה להם חופש.

את הפסל הזה קיבלה ארצות הברית במתנה מארץ צרפת.

נקרין לתלמידים את הסרטון בו רואים את פסל החירות מקרוב.

הנמיכו את עוצמת הקול של הסרטון ושוחחו עם התלמידים:

תוך כדי הצפייה בסרטון נבקש מהתלמידים לשים לב:

מה הפסל מחזיק?

כמה הוא גדול?

ולמה הוא חשוב?

בהתאמה לגילאי התלמידים בצהרון אפשר לשאול את התלמידים מה זה לדעתם להיות חופשי?

נותנים דוגמות פשוטות:

לבחור משחק

לרוץ

לדבר

להיות מי שאני

הפסל הזה מזכיר לאנשים להיות חופשיים ולחיות את חייהם כרצונם.

נחלק לתלמידים את החומרים לפיסול ונזמין אותם לנסות לפסל את פסל החרות.

אפשר את כל הפסל או רק ראש עם כתר, או רק את הלפיד, הם בוחרים.

פעילות סיום - מחרוזת אינדיאנית

עזרים:

חוט לשרשראות – ניתן להכין מראש ולחתוך חוטים באורך 60 ס"מ

מבחר חרוזים גדולים צבעוניים

נוצות צבעוניות

דבק חם

עיגולי בריסטול קטנים בצבעים (קוטר של כוס חד פעמית)

מחורר

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים שביבשת אמריקה (ובארצות הברית) גרים המון אינדיאנים.

אצל האינדיאנים (הילידים שחיו באמריקה לפני הרבה שנים),

היו נותנים שמות מאוד מיוחדים – שמות עם משמעות!

איך בוחרים שם?

אצל האינדיאנים, השם של הילד לא היה סתם שם...

הוא סיפר משהו עליו!

לפעמים השם היה קשור ל:

טבע (חיות, עצים, שמיים)

תכונות של הילד (אמיץ, שקט, מהיר)

משהו שקרה ביום שהוא נולד

הנה כמה שמות לדוגמה:

"רץ עם זאבים" - ילד מהיר ואמיץ שאוהב טבע

"עין הנשר" - ילד שמבחין בפרטים קטנים ורואה רחוק

"פרח במדבר" - ילדה עדינה ויפה

"רוח שקטה" - ילד רגוע ונעים

"לב אמיץ" - ילד שלא מפחד לנסות

"גשם ראשון" - ילד שהביא איתו שמחה כמו הגשם

נזמין את התלמידים לשבת סביב שולחנות
ונכין יחדיו שרשרת אינדיאנית ייחודית לכל אחד
ונמציא לעצמנו שם אינדיאני.
למשל: ילדה שהיא טובת לב – ניצת לב הירח
ילד שהוא מהיר – נוצת הרוח

הניחו במרכז כל שולחן – קערה עם חרוזים גדולים, נוצות צבעוניות וחוטים
נדריך את התלמידים לקחת חוט להשחיל עליו חרוז אחד ולקשור שני קשרים
כאשר משאירים קצה חוט באורך 10 ס"מ על מנת שאפשר יהיה לסגור את השרשרת.

כך ימשיכו התלמידים וישחילו עוד חרוזים כאשר משאירים רווח קטן בין החרוזים
ולכל חרוז עושים קשר בנפרד על מנת שלא יזוז.

כשמגיעים לאמצע השרשרת ניקח עיגול קרטון צבעוני, נחורר לו חור בקצה
ונכתוב עליו את השם האינדיאני שבחרנו לעצמנו. נשחיל את עיגול הקרטון על השרשרת
ונקשור כדי שלא יזוז.
נמשיך להשחיל עוד חרוזים עד לסיום השרשרת.
עזרו לתלמידים לקשור את החוטים בקצה לסגירת השרשרת
רצוי לעשות קשירה כפולה.

בעזרת אקדח דבק חם (שימו לב – יש לחבר את אקדח הדבק לחשמל הרחק מהישג ידם של
הילדים) יסייעו המובילים בהדבקת הנוצות.

התלמידים שירצו להוסיף נוצות לשרשרת שלהם – ייקחו 4 נוצות בצבעים שיבחרו
ויקבלו את עזרת המובילים בהדבקת הנוצות אל החרוזים. (חרוז כן חרוז לא)
השרשרת שלנו מוכנה.

פעילות פתיחה – שלום מכל העולם

מהלך הפעילות:

נפתח את היום במשחק נחמד. נשאל את התלמידים האם הם יודעים איך אומרים שלום בשפות נוספות חוץ מעברית. נזמין את התלמידים לשבת במעגל. נבחר תלמיד ראשון שילחש את המילה שלום בשפה אחרת ויאמר אותה בשקט לתלמיד שיושב לצידו והוא יאמר אותה בשקט לחברו שיושב לידו וכן הלאה, עד שכל התלמידים ילחשו בסבב האחד לשני. התלמיד האחרון יתבקש לומר מהי המילה ששמע. בסבב הבא אפשר לבקש מהתלמידים להמציא את הנושא ונבחר תלמיד נוסף שיבחר מילה המתארת את מה שהתלמידים בחרו וילחשו לחבר היושב לידו. נעודד את התלמידים להעביר את המילים בזריזות ובשקט.

הָלוּ – בּוֹנְג'וֹרְנוּ – הוֹלָה – פְּרִיָּוֹט

קוֹנִיצ'יָאוּה – בּוֹנְגִיָּה – צ'אוּ

פעילות העשרה חינוכית – הסיפור של אפריקה

הכנה מראש: המובילים יגזרו מבריסטולים גדולים בצבעים שונים את צורת היבשות

עזרים:

מפת העולם האישית של כל תלמיד
בריסטולים גדולים בצורת יבשות (שהמובילים הכינו מראש)
מחשב / רמקולים

קישור למוזיקה אפריקאית
קישור לשיר "אפריקה"

מהלך הפעילות:

פורסים על הרצפה את היבשות מהבריסטולים ויוצרים מפת עולם ענקית.
מזמינים את התלמידים לעמוד מסביב למפה.
נבקש מהתלמידים להצביע על מקומות שהם מזהים.
נשאל מי יודע איפה אנחנו גרים?

נצביע על יבשת אפריקה ונספר כי היום נכיר יבשת מיוחדת במינה בשם אפריקה.
הפלא הכי מופלא באפריקה הוא שכאן יש הכי הרבה סוגי בעלי חיים מכל היבשות בעולם.
נשאל את התלמידים אילו בעלי חיים הם חושבים שגרים בג'ונגלים באפריקה.

נשמיע לתלמידים מוזיקה בקצב אפריקאי ונזמין אותם לפי התור (להצטרף אחד אחד)
ולהציג בעלי חיים שונים שגרים בג'ונגלים באפריקה.

אריות, ג'ירפות, פילים, זברות, קופים, ברדלסים, קרנפים ועוד.
כל החיות האלה הם פלא של הטבע.

כעת נזמין את התלמידים לעמוד המעגל סביב היבשות. נסביר כי אנו יוצאים לטיול סביב יבשות העולם כל עוד המוזיקה מתנגנת, כאשר המוזיקה עוצרת המובילים יאמרו בקול שם של אחת מיבשות העולם והתלמידים יצטרכו להצביע עליה עם קצות אצבעות כף רגל אחת.

אסיה - אפריקה-אירופה - אמריקה הצפונית - אמריקה הדרומית
אוסטרליה - אנטארקטיקה

פעילות סיום – יבשות העולם

עזרים:

מפת העולם האישית של כל תלמיד
צבעים
מדבקות של בעלי חיים שונים

מהלך הפעילות:

כל תלמיד מקבל את המפה האישית שלו
נזמין את התלמידים לצבוע את יבשת אפריקה
אפשר להוסיף מדבקה/ציור קטן של חיה שהכירו.

נמשיך ונצבע את כל היבשות.
נזמין את התלמידים לכתוב את שמות היבשות.

התמונה מתוך האתר:

kidsactivities.com

כל הזכויות שמורות.

פעילות פתיחה – יפן

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למוזיקה יפנית

קישור לסרטון ריקוד יפני

תמונות של יפן (פריחת דובדבן / קימונו / מקדש)
ניירות לקיפול מניפות קטנות (לא חובה)

מהלך הפעילות:

נערוך היכרות ראשונית עם ארץ יפן ונחשוף את התלמידים לצלילים ומוזיקה מתרבות שונה. נזמין את התלמידים לשבת במעגל.

המובילים יאמרו בקול שקט ומסתורי:

"היום אנחנו יוצאים למסע מיוחד... לארץ רחוקה רחוקה... בשם יפן!"
מפעילים מוזיקה יפנית ברקע.

המובילים ידגימו תנועות עדינות ואיטיות בהשראת המוזיקה:
תנועות ידיים זורמות כמו פרחים נופלים נזמין את התלמידים להצטרף.

אפשר להכין מראש מניפות מנייר ולבקש מהם "לצייר באוויר" עם המוזיקה.

נשאל את התלמידים:

"איך הרגישה לכם המוזיקה? רגועה או קופצנית?"

לסיום נקוד כולם יחדיו קידה קטנה (כמו ביפן) ונאמר: **קֶן-נִיצ'ִי-וֹנָה (שלום)**

אם תרצו להכין מניפות נייר יפות וציבעוניות

עזרים נדרשים:

ניירות צבעוניים בגודל A4

מספריים

דבק סטיק

קישור לסרטון הדגמה להכנת המניפות

פעילות העשרה חינוכית – נוריקוסאן הילדה מיפן

מידע למובילים:

הספר "נוריקוסאן הילדה מיפן" נכתב ע"י הסופרת אַסְטְרִידֵלִינְדֶגֶרן ותרגמה לעברית לאה גולדברג. צילמה את התמונות בספר: אנה ריבקין-בריק. הספר נכתב באמצע שנות החמישים. הסיפור מסופר בצורה קצת אחרת – זה לא סיפור רגיל סיפור זה מתאר מציאות. הסיפור מתאר את חייה של ילדה יפנית בת חמש וחצי שחיה בעיר הבירה של יפן, טוקיו. נוריקו ישנה על רצפה מיוחדת, מתרחצת באמבטיית עץ, לובשת קימונו ואוכלת בעזרת שתי מקלות. היא מצפה בכליון עיניים לאורחת משבדיה – ילדה בגילה - שאמורה להגיע לביקור בביתה. כשאוהה השבדית מגיעה הופכות השתיים לחברות טובות כשתספרו לתלמידים על נוריקוסאן אתם יכולים "לתבל" את הסיפור בעצירות קטנות ולעשות השוואה בין החיים של הילדים היום לבין חייה של נוריקוסאן לפני 66 שנים.

עזרים:

מחשב/ רמקולים – יש אפשרות גם להקרין את הסיפור ולראות תמונות מתוך הספר.

קישור לסיפור "נוריקוסאן הילדה מיפן"

תמונה של נוריקוסאן כאשה בוגרת

קישור לסרטון – מילים ביפנית

דף מילים יפניות להדפסה

דפים לכתיבה –

אם יש רצוי דפים עם שורות

כלי כתיבה לכל תלמיד

מהלך הפעילות:

חלק ראשון:

נאזין / נצפה עם התלמידים בסיפור "נוריקוסאן הילדה מיפן"
בתום הסיפור נפתח את השיח בשאלות:

מה אתם חושבים על חייה וביתה של נוריקוסאן?
הייתם רוצים לגור בבית כמו שלה?
האם הייתם מעדיפים לישון על רצפה או על מיטה כמו שלכם?
איך אוכלים ביפן? איזה בגדים המיוחדים ליפנים הכרנו בסיפור? (קימונו)

בסוף השיח תוכלו להראות לתלמידים את תמונתה של נוריקוסאן שבינתיים גדלה מאד
וכבר... לא לובשת קימונו.

חלק שני:

נספר לתלמידים כי הכרנו תלמידה מארץ אחרת שאורח החיים שלה מעט שונה משלנו
והיא מדברת בשפה שונה.
היום נלמד כמה מילים ביפנית וננסה לצייר אותן בעצמנו.
נספר כי השפה היפנית היא מיוחדת במינה והכתב שלה נראה כמו ציורים קטנים.
נקריא לתלמידים את המילים ביפנית (שימו לב לניקוד)
נחלק לכל התלמידים דף עם שורות וכלי כתיבה
נראה להם את הדף המודפס עם המילים ביפנית
ונזמין אותם לנסות ולצייר את המילים בעצמם.

(おはよう) בוקר טוב – אוהיו
                    (こんにちは) שלום – קון-ניצ'י-וֹה
                    (こんばんは) ערב טוב – קון-בן-וֹה
                    (お元気ですか) מה שלומר – אוֹגֶנְקִי-דֶסֶקָה
                    (元気です) שלומי טוב – גֶנְקִי-דֶסֶ
                                    (はい) כן – היי
                                    (いいえ) לא – אִי-אִי-אָה
                                    (日本) יפן – נִיהוֹן
                                    (日本語) יפנית – נִיהוֹן-גו
                                    (ありがとう) תודה – אַרִיגָטוּ
                                    (さようなら) להתראות – סִיוֹנָאָרָה

פעילות סיום – קראוקה (קריוקי)

מידע למובילים:

קריוקי הוא סוג של זימרה שנהוג בארץ יפן והגיע לכל קצוות העולם. ביפנית זה נקרא קראוקה. המשמעות של המילה היא: תזמורת ריקה. קריוקי הוא בילוי חברתי מהנה שבו כולם יכולים להשתתף בשירה.

עזרים:

מחשב / רמקולים

מבחר שירים שהתלמידים מכירים

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים בכמה מילים על מקורו של הקריוקי ונזמין אותם לעשות קריוקי בצהרון שלנו. נבחר שירים שהתלמידים אוהבים ומכירים היטב ונזמין בכל פעם 3-4 תלמידים להופיע בפני החברים עם שיר שהם אוהבים.

בסוף היום ניפרד כשאנו אומרים: **סיונארה** - להתראות.

פעילות פתיחה – החומה הגדולה בסין

עזרים:

תמונה של חומת סין

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לתמונות של חומת סין

נפתח את המפגש ונראה לתלמידים תמונה של החומה הסינית.

אם יש באפשרותכם להקרין את התמונה בגדול על מסך מקרן זה אפילו עדיף.

נשאל את התלמידים מה זה יכול להיות? מי בנה את זה? למה צריך קיר כל כך ארוך?

נאפשר להם להציע רעיונות חופשיים.

נספר לתלמידים על החומה הגדלה בסין.

הקיר ארוך מאוד מאוד ונמצא במדינה שנקראת סין.

הקיר הזה כל כך ארוך שאי אפשר לראות את כולו בבת אחת.

פעם אנשים בנו אותו כדי לשמור ולהגן על המקום שלהם.

כעת נשחק בצורה חווייתית

ניתן לתלמידים משימה:

לעמוד אחד ליד השני וליצור קיר מהגוף שלהם

אפשר להוסיף תנועות של בנייה, הרמה, סחיבה, הנחה,

נשאל את התלמידים האם קל לבנות קיר כזה גדול

כמה אנשים צריך בשביל זה?

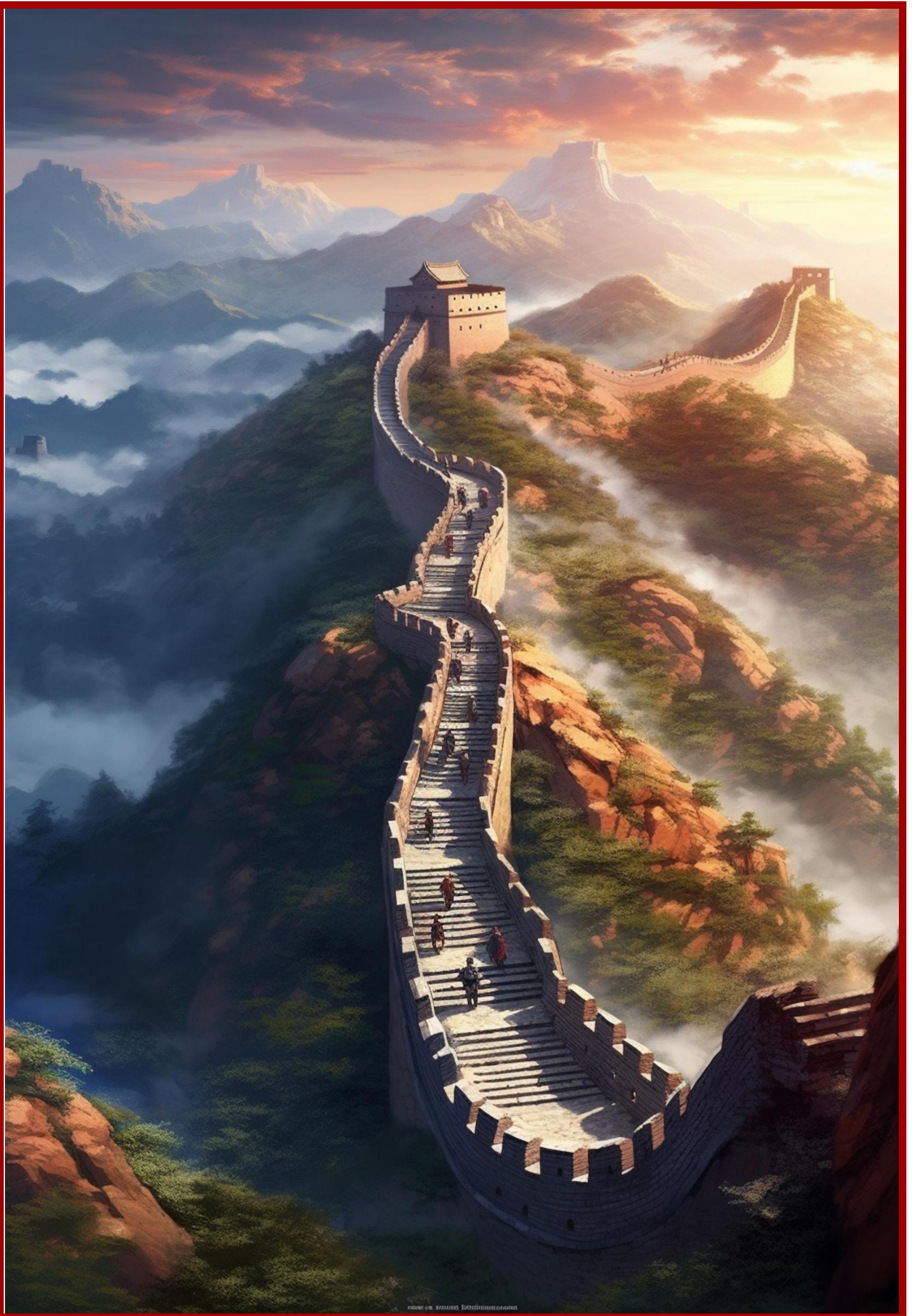
אם הייתם בונים חומה – על מה הייתם רוצים לשמור?

נזמין אותם לשתף ברעיונות: בית, חברים, צעצועים, משפחה.

נסכם:

החומה הסינית היא אחד הפלאים הגדולים בעולם,

היום נכיר עוד משהו מעניין מהתרבות הסינית.

פעילות העשרה חינוכית – הדרקון הסיני

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון תהלוכת הדרקון בסין

דפי בריסטול צבעוניים

מקלות רופא ציבעוניים

דף הדפסה לגזירה לכל תלמיד ראש וזנב דרקון

עיניים

נייר קרפ בצעי אש (אדום, כתום, צהוב, ורוד, כחול)

דבק דו צדדי

מספריים

שדכן

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונספר לתלמידים כי בסין הרחוקה, שהיא מדינה גדולה מאוד עם הרבה אנשים ותרבות מיוחדת, יש דרך מיוחדת לספור את השנים.

במקום לתת לכל שנה מספר, הם נותנים לכל שנה שם של חיה. כל שנה נקראת על שם חיה אחרת, ויש שנים של עכבר, שור, נמר, ארנב, דרקון ועוד.

החיות האלה נקראות מזלות, וכל חיה מביאה איתה תכונות מיוחדות.

אחת החיות הכי מיוחדות היא הדרקון. הדרקון בתרבות הסינית הוא לא מפחיד – הוא חזק, חכם, טוב לב ומביא מזל טוב.

אנשים שנולדו בשנת הדרקון נחשבים לאמיצים, מיוחדים ומלאי כוח. בחגים גדולים בסין, אנשים רוקדים עם דרקון גדול וצבעוני, שזז כמו נחש ארוך, כדי להביא שמחה ומזל טוב לכולם.

נקרין לתלמידים את הסרטון המראה את תהלוכת הדרקון בסין.

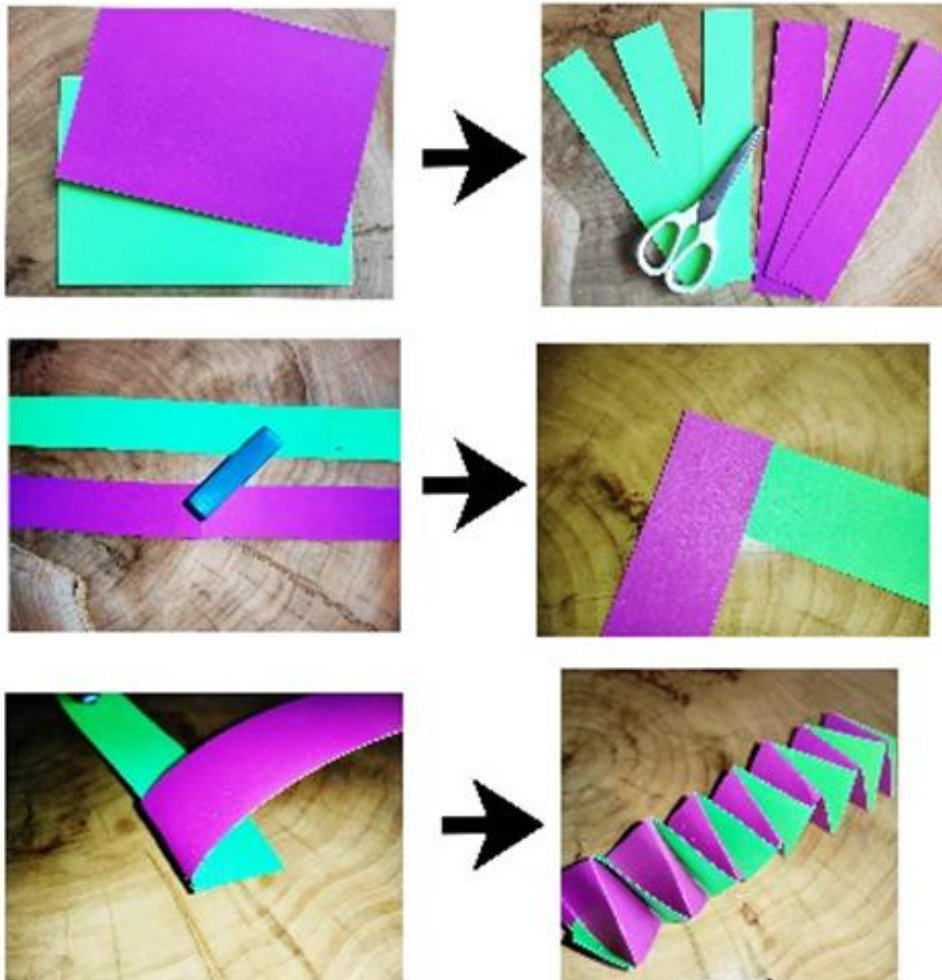
בתום הצפייה אפשר לשאול את התלמידים: אם הייתם בוחרים לעצמכם חיה של מזל – איזו חיה הייתם בוחרים ומדוע?

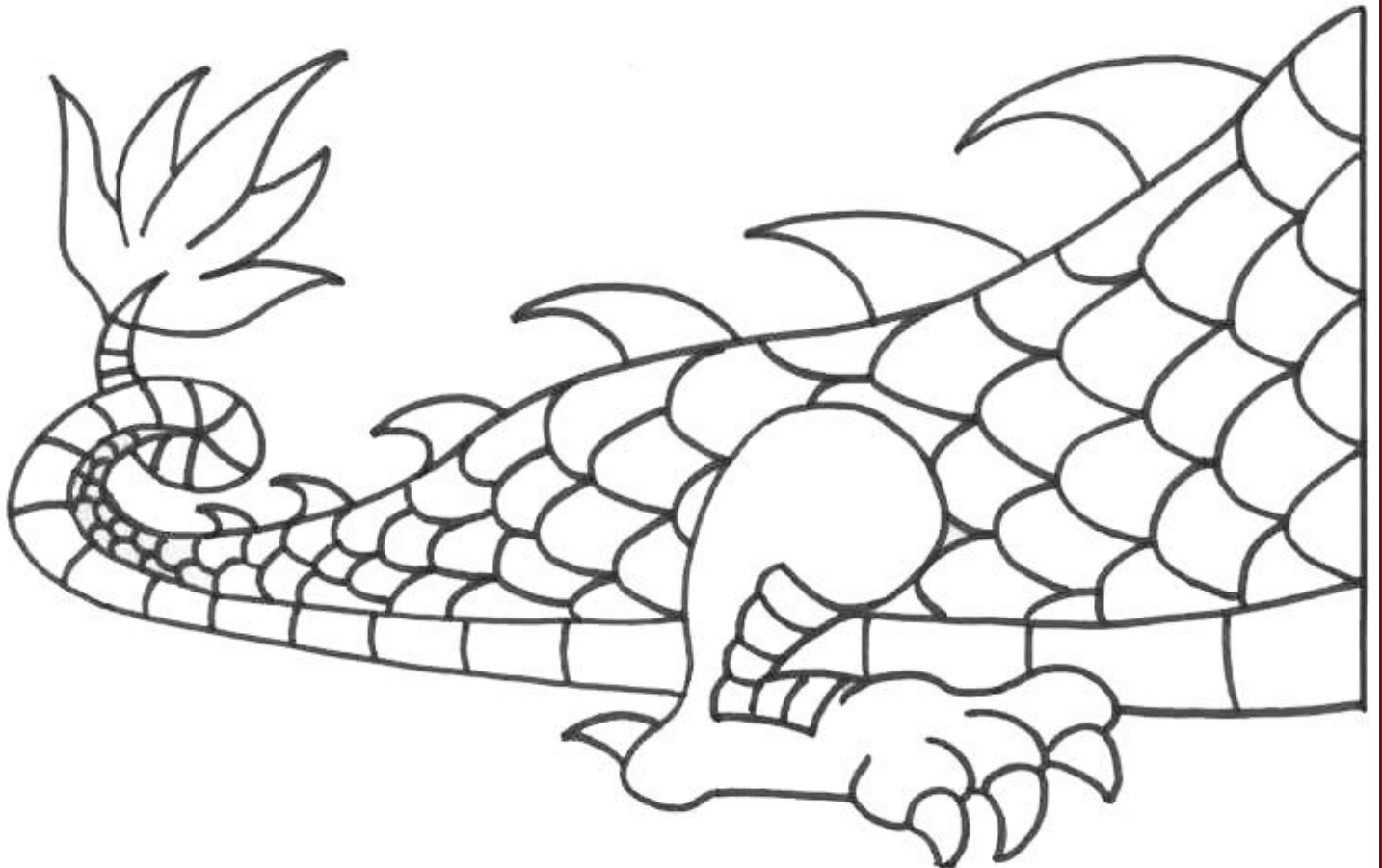
נזמין את התלמידים לשבת סביב השולחנות
נספר להם כי היום אנו עומדים להכין לעצמנו את דרקון המזל הסיני בתלת מימד.
נחלק לתלמידים 2 דפי בריסטול בשני צבעים שונים.
ננחה את התלמידים לגזור רצועות לאורך הדף ברוחב 4 ס"מ.
נחבר בעזרת שדכן את כל הרצועות מאותו הצבע לאורך.
נניח את הרצועות בצבעים שונים האחת על השניה ונקפל בצורת אקורדיון.

נחלק לכל תלמיד את הדף עם ראש הדרקון וזנב הדרקון
כל אחד יצבע את הראש והזנב כרצונו ולאחר מכן יגזור אותם.
נחבר בעזרת דבק דו צדדי את ראש הדרקון לצד אחד של הרצועות אקורדיון
ובצד שני נחבר את הזנב.

נגזור כמה סרטי קרפ בצבעים שונים באורך 12 ס"מ ונחבר אותם יחדיו
ובעזרת דבק דו צדדי נחבר אותם לצד האחורי של פיו של הדרקון. (אש היוצאת מפיו)
נחבר שוב בעזרת דבק דו צדדי מקל רופא אחד לחלק האחורי של זנב הדרקון
בדיוק בחיבור בין הרצועות לזנב ומקל רופא נוסף בחלק האחורי של הראש
בחיבור בין הראש לרצועות.

דרקון המזל שלנו מוכן.
בגלל צורתו המיוחדת של גוף הדרקון נוכל להזיז אותו בעזרת המקלות והוא יתפתל לכל
הכיוונים.

פעילות סיום – כדורגל סיני

עזרים:

כדור משחק – גומי/ ספוג/ כדוריד/כדורגל

הסבר למובילים:

מטרת המשחק היא שהכדור לא יכנס בין הרגלים. עומדים במעגל ברגלים מפוסקות ללא רווחים והכדור במעגל. על המשתתפים לחבוט בכדור בעזרת היד בתוך העיגול, במטרה "להבקיע" בין רגלי אחד המשתתפים. אסור להבקיע למי שעומד לידך.

ההמשך מתאים לבוגרים יותר - מי שהכדור נכנס בין רגליו מסתובב וכעת עליו להגן על עצמו כשהוא הפוך. במידה ושוב נכנס כדור בין רגליו הוא יכול להגן באמצעות הידיים ואם שוב נכנס הכדור בין רגליו הוא יוצא לפגרה קצרה מהמשחק.

מהלך הפעילות:

כל התלמידים העומדים יחדיו במעגל כשרגליהם פשוקות וכשכל כף רגל של תלמיד צמודה לכף הרגל של החבר שלידם. כל התלמידים צריכים להגן על ה"שער" שלהם (הפישוק שלהם), שלא יצליחו להבקיע להם את הכדור לתוך ה"שער". מוסרים ומגלגלים את הכדור רק בעזרת הידיים ולא לשכוח שאסור לקלוע את הכדור לשני התלמידים שנמצאים משני הצדדים של הזורק.

לבוגרים יותר:

מי שהצליחו להבקיע לו גול לתוך ה"שער", מסתובב עם הפנים אל מחוץ למעגל ועכשיו כשזה מעט יותר קשה מנסה להגן על השער שלו היטב. אם מצליחים להבקיע לאותו התלמיד בפעם השנייה הוא יוצא מן המשחק לזמן קצר עד מזמינים אותו לשוב למשחק.

שבוע רביעי

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
מהשדה אל הלחם	חג שבועות	מהו אוצר בעינינו?	פלא עולם שהטבע יצר	יוגלה	מפגש פתיחה והתכנסות
ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים	ארוחת צוהריים
שני אחים	הביכורים	"האוצר"	שונית המחסום הגדולה	עולם דימוני	פעילות העשרה חינוכית
פלאי הטבע בצהרון שלנו	השדה מתעורר	ילדים מסביב לעולם	עולם הים	זה העולם שלי	פעילות סיום

פעילות פתיחה – יוגלה

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לפתיח מוזיקלי יוגלה

קלפי יוגלה

קישור למוסיקה שקטה

מהלך הפעילות:

נפתח את השבוע בפעילות יוגה שקטה ומרגיעה, שמטרתה לאפשר לתלמידים מעבר הדרגתי משעות הבוקר לשהות בצהרון, חיבור לגוף, נשימה וריכוז.

נשמיע את מוזיקת הפתיח ונזמין את התלמידים לשבת על הארץ במעגל, רגליים משולבות, גב זקוף וידיים מונחות על הברכיים.

נבקש מהתלמידים להקשיב להנחיות ולבצע את התנועות יחד. יש להקפיד על דיבור בקול רך, איטי ושקט. (נשמיע ברקע בשקט את המוסיקה הנעימה.) נתחיל בתרגילים הבאים:

"שלוש": ננחה את התלמידים לקחת שלוש נשימות עמוקות ואיטיות: שאיפה דרך האף, עצירה קלה של הנשימה, נשיפה איטית דרך הפה לאחר כל שאיפה נבקש לספור בלב עד שלוש, ולהוציא את האוויר לאט.

"שתיים": ננחה את התלמידים לקחת עוד שתי נשימות עמוקות ואיטיות: להרים את שתי הידיים מעלה, לצדי האוזניים למתוח את הגוף ולספור לאט עד שתיים. כעת נוריד את הידיים באיטיות וניקח שתי נשימות עמוקות נוספות.

"אחת": ננחה את התלמידים לקחת נשימה אחת עמוקה, ולהושיט את הידיים קדימה ואז לחבק את עצמם חיבוק חזק, כאשר הגוף מוטה מעט לפנים והראש משוחרר. לאחר כ-3 דקות של נשימות ומתיחות, נציג לתלמידים קלפי יוגה עם תנוחות פשוטות וברורות. נזמין תלמידים שמעוניינים להדגים תנוחה אחת. לאחר מכן נחלק את התלמידים לקבוצות קטנות (כחמישה תלמידים בקבוצה) כל קבוצה תיקח קלף יוגה אחד ותלמידי הקבוצה יתנסו יחד בביצוע התנוחה: **החזקה של מספר שניות - שחרור - חזרה נוספת על התנוחה** נבקש לשים לב לנשימה בזמן הביצוע. (נשימות עמוקות ואיטיות)

הקבוצות תחלפנה קלפים עד שכל הקבוצות תתנסנה בכל התנוחות. נסיים את פעילות יוגלה בישיבה מזרחית על הארץ: גב זקוף, כתפיים משוחררות, עיניים עצומות. ננחה את התלמידים לקחת חמש נשימות עמוקות, לאחר הנשימה האחרונה נזמין לפתוח עיניים לאט, להתמתח קלות ולהתחיל את השבוע בתחושה נעימה ורגועה.

פעילות העשרה חינוכית – עולם דימוני

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר "עולם אחר" מילים: גל לוסקילחן: אבנר חודורוב

דפים ובריסטולים

צבעים, טושים, מדבקות

חומרים ליצירה חופשית: נוצות, נצנצים, בדים, גזרי עיתונים צבעוניים

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש בהשמעת השיר "עולם אחר" ומבקשים מהתלמידים פשוט להקשיב. בפעם השנייה נבקש מהם לעצום עיניים (מי שמעוניין) ולדמיין איזה עולם הם רואים? מי גר שם? איך הוא נראה?

אחרי שהקשבנו להם אפשר לשאול מה הם רואים בעולם שלהם. כעת נמחיש את השיר בתנועה. נלמד את התלמידים את התנועות: עולם צבעוני – התלמידים מסתובבים בחלל בתנועות חופשיות ושמחות פיות וקוסמים – תנועות עדינות, ריחוף, קסמים בידיים כולנו יחד – התלמידים מחזיקים ידיים במעגל אין מלחמות – תנועות של חיבוק, שלום, שקט אפשר ללמד תנועות וגם רצוי לתת לתלמידים להמציא תנועות.

כעת נזמין את התלמידים ליצור עולם דימוני משלהם.

נניח את כל חומרי היצירה על שולחן מרכזי ונאפשר להם לבחור כיצד ירצו "לבנות" את העולם שלהם – אפשר לצייר - אפשר לבנות - אפשר להדביק חומרים.

לפני שנזמין אותם לבחור חומרים ניתן מספר הנחיות מנחות: חישבו מי גר בעולם שלכם? מה מיוחד בו? מה הופך אותו לפלא?

כשכל היצירות מוכנות אפשר לתלות את כולן יחדיו ולתלות כותרת "עולם הילדים"

לסיום נשמיע שוב את השיר נזמין את התלמידים להחזיק ידיים ולשיר יחדיו.

פעילות סיום – זה העולם שלי

עזרים:

כדור רך

השיר "עולם אחר" (אופציונלי ברקע חלש)

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת במעגל. מעבירים כדור מאחד לשני. כאשר המוזיקה נעצרת, התלמיד שמחזיק בכדור מוזמן לומר:

"בעולם שלי אני שומר על..."

למשל:

חברים

פרחים

שלום

משפחה

חיות

אפשר לעזור לצעירים בניסוח.

כעת נשחק משחק תנועה - המובילים יתארו מצבים מהעולם שיצרנו והתלמידים מגיבים בתנועה: עולם שמח – קפיצות קטנות עולם רגוע – נשימות ותנועות איטיות עולם קסום – תנועות "קסם" עם הידיים עולם של חברים – נותנים יד למי שלידם

נסיים כשאנו יושבים במעגל

המובילים יאמרו בקול רגוע: עצמו עיניים ותחשבו על העולם שיצרתם היום מה אתם הכי אוהבים בו? קחו נשימה עמוקה... ושמרו את העולם הזה בלב.

גם כשאנחנו חוזרים הביתה העולם שיצרנו נשאר איתנו ואנחנו יכולים לבחור כל יום להוסיף בו טוב.

פעילות פתיחה - פלא עולם שהטבע יצר

מידע למובילים:

"שונית המחסום הגדולה" היא מערכת שונית האלמוגים הגדולה ביותר בכדור הארץ, והיא מורכבת מכ-2,900 שונות נפרדות ומ-900 איים המשתרעים לאורך 2,300 קילומטרים על פני שטח של כ-344,400 קילומטרים רבועים. השונית שוכנת בים האלמוגים, לא רחוק מחוף קווינסלנד שבצפון-מזרח אוסטרליה.

עזרים:

בד כחול גדול / מצנח

תמונות של יצורים ושונית (מוסתרות מראש מתחת לבד הכחול)

קישור למוזיקת רקע רגועה של מים

מהלך הפעילות:

היום נערוך לתלמידים היכרות חווייתית עם פלא טבע ימי – פלא שיצר הטבע.

בפעילות זו נעודד טיפוח רצון ומודעות לשמירה על הטבע.

קעת על מנת להכניס את התלמידים לחוויה של "ירידה" לעולם תת־ימי

נפרוש את הבד הכחול במרכז.

המובילים יאמרו בקול שקט ומסקרן:

היום אנחנו יוצאים למסע מיוחד... למקום שלא כולם מגיעים אליו... מצולות הים. עד שכולם מסתדרים אפשר לשאול את התלמידים: מה יש מתחת למים לדעתכם? נדמיין שאנו צוללים. נזמין את התלמידים "לצלול": כולם מתכופפים לאט, עושים תנועות של שחייה, נשימות עמוקות ועוד רעיונות מהתלמידים. המובילים ינחו לאט את התנועות: אנחנו יורדים... יורדים... המים נעשים כחולים יותר... שקטים יותר...

לאט לאט נגלה תמונות מתחת לבד:

דג צבעוני, אלמוגים, מדוזה, סוסון ים

ניקח את התמונה של השונית הגדולה ונספר:

יש מקום אמיתי בעולם, רחוק מאוד, ליד מדינה שנקראת אוסטרליה,

(אפשר להראות על המפה את אוסטרליה) שבו יש המון יצורים צבעוניים שחיים יחד.

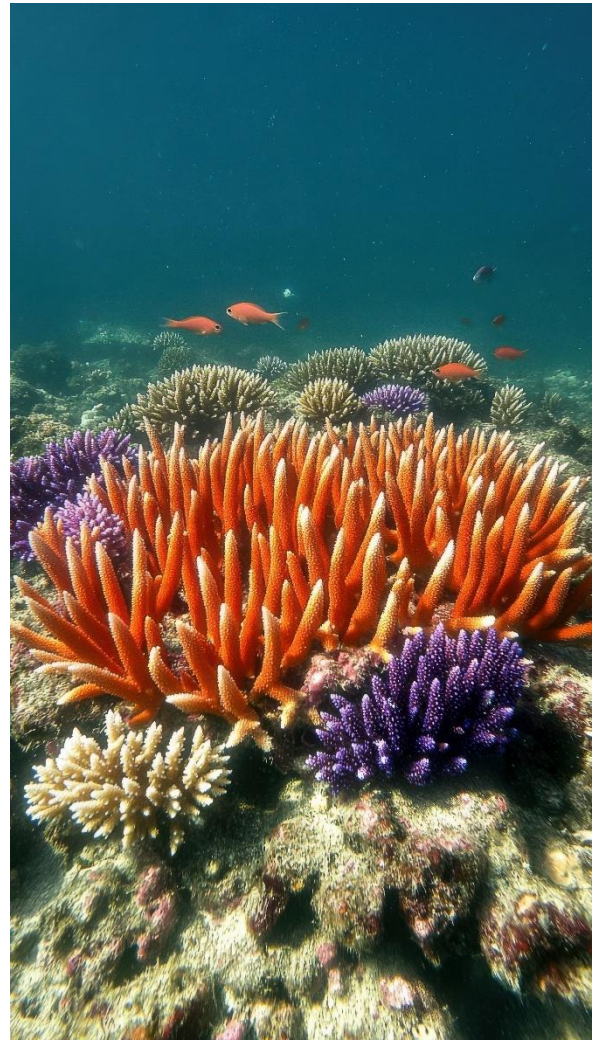
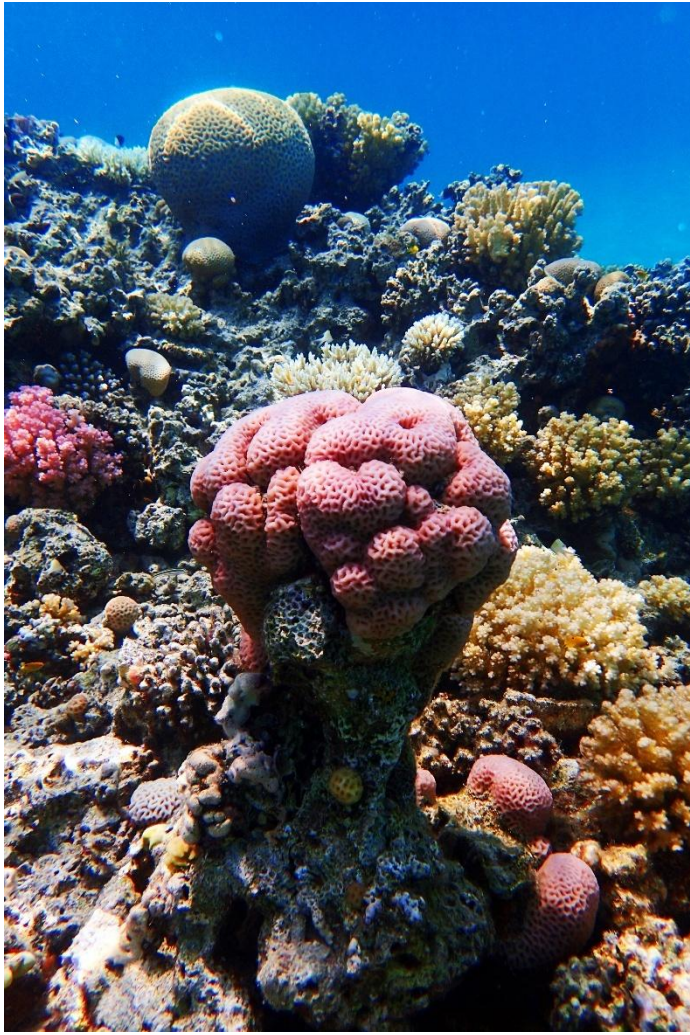
המקום הזה נקרא שונית, והוא אחד הפלאים הגדולים של הטבע.

לא בני אדם יצרו אותו אלא הטבע יצר אותו בעצמו.

היום נכיר את שונית המחסום הגדולה.

פעילות העשרה חינוכית – שונית המחסום הגדולה

הכנה מראש:

מומלץ למובילים לצפות בסרטון לפני הפעילות יחד עם קריאת טקסט ההסבר המצורף.

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

קישור לסרטון לתלמידים על שונית המחסום הגדולה

עזרים ליצירה:

ניירות צבעוניים, צלופן צבעוני, פלסטלינה, צמר גפן, דבק, מספריים, קרטון גדול לבסיס לכל תלמיד, קשיות / חוטים, מדבקות.

מהלך הפעילות:

היום נגלה דברים נפלאים על שונית המחסום הגדולה. נפתח את המפגש ונקרין לתלמידים את סרטון ההסבר על השונית הגדולה.

(*הסרטון באנגלית – הנמיכו את עוצמת הקול לגמרי והסבירו לתלמידים תוך כדי צפיה מתוך הטקסט המצורף)

כל תלמיד בוחר איך תראה השונית הגדולה שלו. נחלק לכל תלמיד את הבסיס ונאפשר להם ליצור את השונית שלהם.

אפשר לשאול כמה שאלות מנחות:

איזה צבעים יהיו לשונית שלך? האם באים לבקר בשונית יצורים ימיים נוספים?

רעיונות ליצירה:

דג – נייר + צלופן

אלמוג – פלסטלינה

מדוזה – חוטים/קשיות

כשכל השוניות מוכנות אפשר לסייבשיח ערכי:

מה יקרה אם הים לא יהיה נקי?

איך אפשר לשמור על הים?

היום אנו חוקרים את אחד מפלאי הטבע המדהימים ביותר בעולם, שונית המחסום הגדולה. שונית המחסום הגדולה היא מערכת שוניות האלמוגים הגדולה ביותר בעולם. היא כל כך גדולה שאפשר אפילו לראות אותה מהחלל, היא ממוקמת מול חופי קווינסלנד, אוסטרליה. היא משתרעת על פני 2,300 ק"מ, שהם יותר מ-1,400 מטרים, היא יותר ארוכה פי 3 ממדינת ישראל.

האם ידעתם שאלמוגים הם למעשה בעלי חיים זעירים הנקראים פוליפים? רובם בגודל של כמה מילימטרים בלבד, אך הם מתאחדים ויוצרים את מבנה החיים הגדול בעולם. שונית המחסום הגדולה - יחד הם חיים במושבות גדולות, ובונים מבנים צבעוניים ותוססים הלא הם האלמוגים. למרות שהם נראים כמו צמחים, הם למעשה בעלי חיים. שונית המחסום הגדולה היא בית למגוון יצורים עם למעלה מ-1,500 סוגי דגים ו-400 סוגי אלמוגים שונים. תמצאו שם גם צבי ים, כרישים, תמנונים ואפילו דולפינים. זה כמו עיר תת-ימית צבעונית ותוססת, שוקקת חיים. יצורים מסוימים כמו סוסון הים הזעיר... הם כל כך קטנים שבקושי אפשר לראות אותם ואחרים כמו הרעמה הענקית יכולים לגדול לגודל של מכוניות. השונית לא רק ידועה כיפיפיה, היא גם מאד חשובה היא מספקת מחסה ומזון לכל מיני יצורים ימיים, היא גם מגינה על אזורי החוף על ידי הפחתת עוצמת הגלים, ומגינה על קו החוף מפניסערות.

* אפשר לסיים כאן.
או להמשיך לפרטים נוספים

מחקר שנערך לאחרונה על שונית המחסום הגדולה
מצביע על כך שהיא גם בסכנה
עם עליית טמפרטורות האוקיינוס, זיהום ודיג יתר
אלה הן הבעיות הגדולות ביותר.
לפעמים האלמוגים הופכים ללבנים
בתהליך הנקרא הלבנה. כאשר זה
קורה, המים מתחממים מדי וגורמים
לאלמוגים להיות לחוצים.
האלמוגים הלחוצים פולטים אצות זעירות שחיות בתוכן.
אצות זעירות אלה הן מה שנותן לאלמוגים את
צבעיהם התוססים ובלעדיהן הם מאבדים את הצבעים שלהם.

אז מה אנחנו יכולים לעשות כדי לעזור?
אנחנו יכולים לעזור להגן על כל השוניות ובעלי החיים הימיים
על ידי הפחתת השימוש בפלסטיק, איסוף
אשפה בחוף וסיוע בשמירה על
ניקיון האוקיינוסים בכל פעולה קטנה.

חשוב שנעשה הכל כדי להגן
על שונית המחסום הגדולה המרהיבה
ועל כל השוניות ובעלי החיים הימיים בעולם.

פעילות סיום – עולם הים

נסיים את היום בעיבוד חווייתי דרך משחק, תנועה וסיום רגוע.

עזרים:

קישור למוזיקה נעימה

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים להתפזר במרחב. המובילים יאמרו שמות של דברים ימיים שונים.

דג – התלמידים שוחים

מדוזה – תנועות רכות

גל – קפיצה קטנה

סלע – קיפאון

• כמובן שהכל בגדר הצעה – רצוי לאפשר להם לבטא את עצמם.

בסיבוב השני - המוזיקה מתנגנת

כשהיא נעצרת – התלמידים קופאים כמו יצור ים שהם בוחרים.

המובילים מנסים לנחש מי הם.

לסיום נזמין את התלמידים לשכב על הרצפה

המובילים יאמרו בקול רגוע:

דמיינו שאתם שוחים במים שקטים

הכל רגוע... צבעוני... נעים

היצורים שיצרתם נמצאים לידכם

נשימה עמוקה... מי שרוצה יכול לעצום עיניים... ושקט.

פעילות פתיחה – "מהו אוצר בעינינו?"

היום נחבר בין מושג האוצר בסיפור לבין המושג "פלאי עולם" ו"אוצרות" אמיתיים וטבעיים.

מהלך הפעילות:

נפתח את המפגש ונשוחח עם התלמידים:

מה זה אוצר בעיניכם?
איזה דברים בעולם אפשר לקרוא להם אוצרות?
האם פלאי העולם הם אוצרות?
האם אוצר תמיד זהב וכסף?
או שגם טבע, חיות, מים, צבעים, יצירות אומנות, או חברים יכולים להיות אוצר?
התאימו את השיח לתלמידים בצהרון שלכם.

בסיפור "האוצר" שהכיר היום יש אוצר מיוחד – ממש כמו פלאי עולם, יש לו ערך ומשמעות, בדיוק כמו שאנחנו למדים שיש "אוצרות" טבעיים ותרבותיים בעולם, גם הגיבור בסיפור יוצא למסע כדי למצוא את האוצר שלו, ולגלות מה באמת חשוב.

פעילות העשרה חינוכית – "האוצר"

מאת: חיים אידיסיס

למובילים - על הסיפור:

הספר מבוסס על מוטיב ים של אגדה עממית במובן החווייתי שלו כלומר הוא מתכתב עם רעיון עממי-ספרותי של חיפוש אחרי "אוצר" שמייצג לא רק עושר פיזי אלא תובנות,

חוויות ולמידה במהלך המסע. ז'אנר כזה של סיפורים נקשר בהיסטוריה הספרותית העממית לסיפורי דייגים ולמוטיב "המסע אחר האוצר" שקיים במסורות סיפורת שונות.

העלילה של "האוצר" כפי שנכתבה על ידי אידיסיס לא מתייחסת למיקום גיאוגרפי מסורתי מסוים כמו אגדה עממית קלאסית ישירה מארץ מסוימת - הספר הוא יצירה מקורית של מחבר ישראלי שמושפע מהרבה מוטיבים עממיים ומוכר לתלמידים בישראל, ובדרך כלל שואב השראה ממסורת הסיפורים שמתקדט בחיפוש, במסע ובהתגברות על מכשולים.

בסיפור "האוצר" מופיעה עלילה סביב דמות ראשית, יצחק, שמקבלת חלום או חזון על אוצר - לעיתים מדובר באוצר מוחשי (כסף/מטמון) ולעיתים במטאפורה של תובנה חיים - יצחק מחליט לצאת למסע כדי למצוא את האוצר הזה.

במהלך המסע הוא פוגש דמויות, מתמודד עם אתגרים, לומד שיעורים על חברות, עצמאות, קבלת החלטות וערכים חשובים, ובסופו של דבר מבין שהאוצר האמיתי עשוי להיות אחר ממה שחשב בתחילת הדרך.

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן
קישור לסיפור "האוצר"

דפי בריסטול בצבע חום לכל תלמיד.
צבעים
דבק סטיק
דפי סול דביקים בצבעי זהב, צהוב ונחושת
מספריים
דף להדפסה תיבת אוצר לקיפול

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים למפגש ונפתח בשאלה:

מה לדעתכם האוצר בסיפור הזה?
האם אתם חושבים שהוא יהיה דומה או שונה מהאוצרות שאנחנו מכירים בעולם האמיתי?

ננסה להכניס את התלמידים לאווירה של חקר, דמיון והתרגשות לקראת ההקשבה לסיפור.
ננסה להעביר את המסר שהסיפור עוסק לא רק באוצר חומרי אלא גם בערכים,
בחויות ובגילוי אישי.

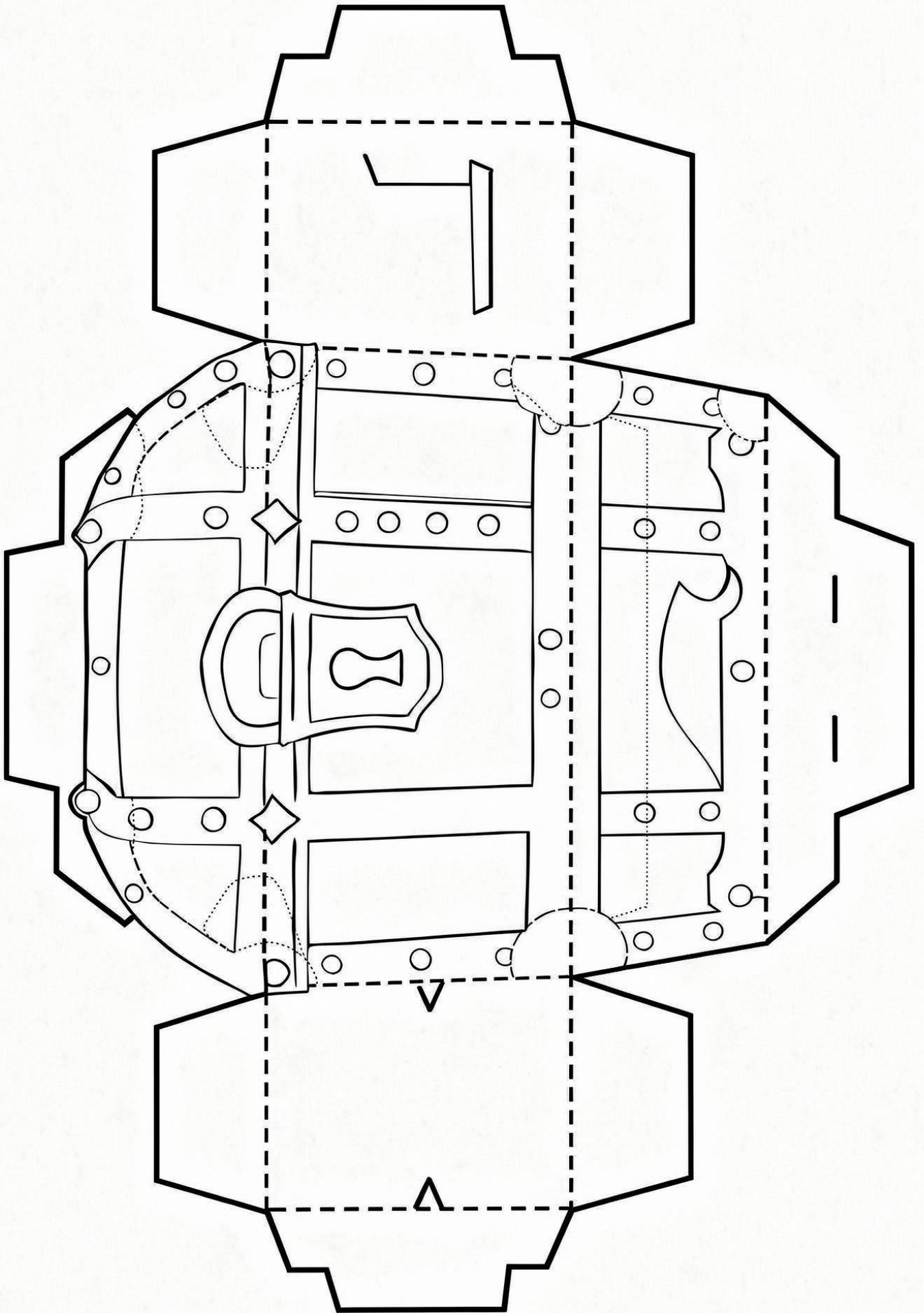
אם יש לכם אפשרות לצפות בסרטון אפילו טוב יותר.
נזמין את התלמידים להאזין / לצפות בסיפור.

נשוחח עם התלמידים לאחר הצפייה / הקשבה לסיפור.

נבקש מהם לומר מה לדעתם היה האוצר?

המובילים יגזרו עבור התלמידים פסים דקים מהסול הדביק המנצנץ בצבעי זהב ונחושת.
נחלק לתלמידים את הבריסטולים בצורת תיבת אוצר ונזמין אותם בעזרת הפסים שגזרנו לעטר
ולהכין את תיבת האוצר שלהם (להשאיר את המרכז פנוי להדבקת הציור)
ועל דף ציור נוסף (חתוך לשניים בגודל חצי A4) לצייר מהו אוצר חשוב בחיים שלהם.
כשהציור מוכן נדביק אותו בתוך התיבת אוצר.

לבוגרים אפשר להדפיס את הדף המצורף של תיבת האוצר – לגזור, להדביק על דף בריסטול
קשיח ושוב לגזור, לקפל ולהדביק ולהכין תיבת אוצר תלת מימדית.

פעילות סיום – ילדים מסביב לעולם

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר – "סביב כל העולם"

מילים: אליעזר רביןלחן: רוני וייס

קישור למילות השיר בשירונט

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת במעגל.

נזכיר לתלמידים את השיר "סביב כל העולם"
"השיר שלפנינו מספר על ילדים שונים ברחבי העולם, על מה שמיוחד אצל כל אחד ועל הדברים שמאחדים אותנו. כמו בתוכנית פלאי עולם, נגלה כמה פלאים קיימים סביבנו – והפלא הכי גדול הוא אנחנו, הילדים!"

נקריא ונזכיר לתלמידים את מילות השיר. מצורפות בעזרים.

נשמיע את השיר בפעם הראשונה להקשיב למילים ונצטרף בפיזמונים.
נשמיע בפעם השנייה ונזמין את התלמידים לנוע במרחב בצורה חופשית לפי השיר אפשר לרוץ, לקפוץ, לדלג ולהמציא תנועות.

נזמין את התלמידים ליצור מעגל במרכז החדר.
תוך כדי השיר, התלמידים רוקדים במעגל.

בתום השיר התלמידים חוזרים למעגל ישיבה.

נבקש מהתלמידים המעוניינים לחלוק מה למדו מהשיר על התלמידים השונים ברחבי העולם?
ומה דומה לנו?

לסיום אפשר ליצור "שרשרת מילים":
כל תלמיד אומר מילה אחת שמתארת דבר משותף או מיוחד שמצא אצל עצמו או אצל חברו.

פעילות פתיחה – חג שבועות

עזרים:

תמונות של שדות חיטה
סלסלת פירות וירקות
שיבולי חיטה אמיתיות או מלאכותיות
אל - בד ירוק לפריסה על הרצפה

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לשבת במעגל סביב הבד הירוק שמדמה שדה.
נציג בפניהם את השיבולים והפירות ונשאלמה הם רואים?
איפה גדלים הדברים האלה?
מתי קוצרים את החיטה?
נסביר בקצרה ששבועות הוא חג שמסמל את תחילת הקציר ואת הטבע שמבשיל.
התלמידים מוזמנים למשש, להריח לשיים ולהתבונן בפריטים שהובאו.

פעילות העשרה חינוכית – הביכורים

עזרים:

סל גדול מקרטון או קופסה גדולה
בריסטולים צבעוניים
מספריים בטיחותיים
דבק
טושים
מדבקות

מהלך הפעילות:

נספר לתלמידים שפעם היו מביאים ביכורים שהם הפירות הראשונים שגדלו בשדה.
נציין שזהו אחד משמות החג ונציין את שמות החג הנוספים: חג הקציר (במשמעותו
החקלאית), חג מתן תורה (במשמעות דתית) וחג שבועות (ע"ש שבעת השבועות)
היום נכין את סל הביכורים שלנו.
כל תלמיד מצייר פרי או ירק מנייר צובע מקשט וגוזר.
לאחר מכן כל התלמידים מניחים את היצירות בתוך סל הביכורים הגדול.
כשהסל שלנו מוכן אפשר לשוחח עלאיזה דברים גדלים באדמה
ומדוע חשוב לשמור על הטבע.
המובילים יסדרו את הפירות והירקות כך שיראו את כולם.
(אפשר להדביק כדי לשמור על הסדר)

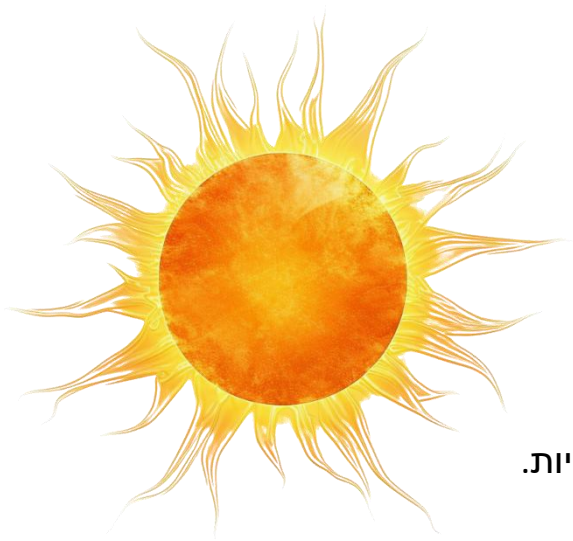
פעילות סיום – השדה מתעורר

נשחק ונאפשר לתלמידים לחוות דרך הגוף כיצד הטבע מתעורר, גדל ומשתנה בעונת הקציר, נעודד הקשבה, דמיון ותנועה במרחב.

עזרים:

קישור למוזיקה רגועה

בד ירוק גדול על הרצפה המדמה שדה שיבולים או פרחים קטנים לפיזור במרחב

מהלך הפעילות :

נפנה את המרחב כך שלתלמידים יהיה מקום לנוע בחופשיות. נבקש מהתלמידים לעמוד במרחב ולא צמוד אחד לשני. נסביר שהיום נהפוך כולנו לשדה גדול שמתעורר בבוקר.

האדמה ישנה

נזמין את התלמידים להתכופף נמוך מאוד, כמעט לשבת על הרצפה. הגוף קטן ושקט כמו זרע קטן בתוך האדמה. ננחה בקול רגוע: הלילה עבר והשדה עדיין ישן. הזרעים נמצאים עמוק באדמה.

השמש זורחת

המוזיקה מתחילה להתנגן בעדינות. נספר כי לאט לאט השמש מתחילה לזרוח. התלמידים מתחילים להרים מעט את הראש ואת הידיים. הגב מתיישר קצת.

הנבט צומח

הגשם ירד והשמש מחממת. הזרעים מתחילים לצמוח. התלמידים מתרוממים לאט לאט מעלה. תחילה על הברכיים ואז לעמידה. הידיים עולות למעלה כמו גבעול שצומח.

השדה גדל

עכשיו התלמידים עומדים זקופים.
הידיים מעל הראש כמו שיבולים גבוהות.
נבקש מהם להתמתח ולגדול כמה שיותר גבוה.
אפשר לשאולמי מצליח להיות השיבולת הכי גבוהה בשדה.

הרוח מגיעה לשדה

פתאום מגיעה רוח נעימה לשדה.
התלמידים מתנדנדים מצד לצד בעדינות עם הגוף והידיים.
אפשר לשנות את הקצב, רוח חלשה, רוח קצת יותר חזקה ושוב רוח רגועה.

השדה מלא חיים

נוסיף מעט דימיון
פרפרים עוברים בשדה, ציפורים עפות מעלינו.
התלמידים יכולים להוסיף תנועות קטנות של כנפיים או תנועה חופשית קצרה במרחב
אך עדיין כשיבולים.

הקציר

הגיע זמן הקציר.
התלמידים עושים תנועה איטית של קציר עם הידיים ומנמיכים מעט את הגוף.
אפשר לעשות זאת בקבוצה
כל השדה יחד.

נסיים ברוגע

נחזור לעמידה רגועה במעגל.
ניקח שלוש נשימות עמוקות.

פעילות פתיחה - מהשדה אל הלחם

הכנה מראש: הדפיסו את המתכון ללחם לחלוקה לתלמידים בסוף היום.

מהלך הפעילות:

נפתח את הפעילות ונשאל את התלמידים האם הם יודעים ממה עשוי לחם? נשוחח ונקשיב לתשובותיהם ונספר להם על דרכם של השיבולים מהשדה עד שהן הופכות ללחם.

בשדה רחב תחת שמש חמימה צמחה לה שיבולת קטנה. בהתחלה היא הייתה רק זרע קטן באדמה. הגשם השקה אותה, השמש חיממה אותה, ולאט לאט היא גדלה והפכה לשיבולת זהובה שמתנדנדת ברוח בשדה.

כשהגיע הזמן לקצור הגיעו החקלאים אל השדה. הם קצרו את השיבולים ואספו אותן בזהירות. השיבולת יצאה למסע חדש והגיעה אל מקום שבו הפרידו ממנה את גרעיני החיטה הקטנים.

את הגרעינים הסיעו אל הטחנה. שם טחנו אותם והפכו אותם לקמח רך ובהיר. הקמח עבר אל המאפייה, ושם הוסיפו לו מים, שמרים ואהבה גדולה. לשו את הבצק, נתנו לו לנוח, ואז הכניסו אותו לתנור חם.

לאחר זמן קצר יצא מהתנור ריח נפלא של לחם טרי. כך הסתיים המסע של השיבולת מהשדה אל שולחן האוכל, והפך ללחם טעים שכולם נהנים לאכול.

- בסוף היום נחלק לתלמידים מתכון ללחם אם ירצו לאפות לחם עם ההורים בבית.

פעילות העשרה חינוכית – שני אחים / מקומו של בית המקדש

סיפורה: דבורה עומר אירה: יעל אלברט

עזרים:

הספר "שני אחים" / מקומו של בית המקדש
מחשב / רמקולים

[קישור לסיפור](#)

על הספר: (מתוך ספריית פיג'מה)

כששני אחים נפגשים על אם הדרך ובזרועות כל אח מתנה שהביא לאחר, רגשות האהבה ממלאים את ליבם. האב בסיפור מציע לחלק בין בניו את השדה שלו, אך האחים מבינים שנים יותר לבלות יחדיו ולשתף פעולה, ולא להתבודד כל אחד בשדה שלו.

כל אח מתחשב באחר ורוצה בטובתו, ומבלי שהתבקש, מוותר על חלקו כדי שלאחיו יהיה יותר. הדאגה של כל אחד כלפי האחר מבטאת את האחוה הגדולה ששוררת ביניהם.

מהלך הפעילות:

נראה לתלמידים את כריכת הספר ונבקש מהם לשער על מה מסופר בסיפור.

נספר להם כי הסיפור הזה הוא סיפור מאד עתיק והסופרת דבורה עומר סיפרה אותו מחדש ואת האיורים בסיפור איירה יעל אלברט.

נקריא / נשמיע לתלמידים את הסיפור פעם אחת.
בפעם השנייה ניתן לעצור ולשאול שאלות על עבודת החקלאי.
נשאל את התלמידים:

מי יודע מי מגדל את הירקות שאנחנו אוכלים?
מה עושה חקלאי בשדה?

בעברית יש הרבה פעלים שמתארים את עבודת החקלאי בשדה.
הנה רשימה עם הסבר קצר לכל פועל:

חורש – הופך את האדמה בעזרת מחרשה כדי להכין אותה לזריעה.
מיישר – מסדר את הקרקע כך שתהיה חלקה ונוחה לשתילה.
זורע – מפזר זרעים באדמה כדי שיגדלו צמחים.
שותל – מכניס שתילים קטנים לאדמה במקום קבוע.
משקה – נותן מים לצמחים כדי שיוכלו לגדול.
מדשן – מוסיף חומרים שמחזקים את האדמה ועוזרים לצמחים לצמוח = דשן מעשב – מוציא עשבים שוטים שמפריעים לצמחים לגדול.
מדלל – מוציא חלק מהצמחים כדי שלשאר יהיה מקום לגדול.
קוצר – חותך תבואה או גידולים כשהם מוכנים.
קוטף – מוריד פירות או ירקות מהעצים והשיחים.
אוסף – מרכז את היבול לאחר הקטיף או הקציר.
ממיין – מפריד בין פירות או ירקות לפי גודל או איכות.

אפשר תוך כדי הסיפור או אחריו להכיר לתלמידים את הפעלים השונים.

נזמין את התלמידים לשחק משחק.
כל תלמיד אומר פועל אחד ומדגים אותו בתנועה.
הקבוצה חוזרת אחריו- המילה והתנועה.

כך נוצרת שרשרת לדוגמה:
חורש - זורע - שותל - משקה - מטפל - קוטף.

בסוף עושים את כל הרצף יחד כמו הצגה קצרה של עבודת החקלאי.

לסיום נשאל:
איזו פעולה הכי אהבתם לעשות?
איזה פועל חדש למדתם היום?

פעילות סיום – פלאי הטבע בסביבה שלנו

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לסרטון על בעלי חיים מעניינים

מהלך הפעילות:

לסיום החודש שלנו בנושא פלאי עולם נצפה עם התלמידים בסרטון המתאר בעלי חיים נפלאים בטבע סביבנו. בתום הצפייה אפשר לשוחח איתם על מה שראינו. מי מהחיות נמצא בסביבתנו? מה ראינו גם במציאות ולא רק בסרטון.

לסיום נחלק לתלמידים את המתכון ללחם שיוכלו לאפות עם בני המשפחה בבית.

מתכון ללחם ביתי

חומרים:

3 כוסות מים פושרים
1.5 כפות מלח
1.5 כפות שמרים יבשים
6.5 כוסות קמח לבן (אפשר לקחת חצי מהכמות קמח כוסמין)

אופן ההכנה:

לקערה גדולה יוצקים את המים הפושרים. מוסיפים את המלח והשמרים. מוסיפים את הקמח. מערבבים בעזרת כף עץ (או במיקסר) רק עד שמתקבלת עיסה לחה מאוד ללא חלקים יבשים. מניחים בקופסת הפלסטיק וסוגרים בעזרת המכסה. לא סוגרים הרמטית על מנת לאפשר לגזים להשתחרר. מתפיחים למשך שעתיים.

לאחר כשעתיים מעבירים למקרר למשך הלילה. זוכרים להשאיר את המכסה משוחרר קלות.

למחרת חותכים מהבצק את הכמות הרצויה. מקמחים היטב את הידיים. בעזרת שתי הידיים דוחפים את החלק התחתון של הבצק כלפי פנים, ליצירת כיכר עגולה עם שטח פנים חלק. לא מעבדים את הבצק ולא לשים. מניחים על גבי תבנית מחוררת לפיצה ומקומחת קלות מתפיחים למשך 40 דקות.

מחממים את התנור לחום של 235 מעלות, למשך 20 דקות לפחות.

מניחים בתחתית התנור תבנית קטנה, ומכינים ליד התנור כוס מים. מפזרים מעט קמח על גבי הבצק

וההורים חורצים בו חריצים בעזרת סכין חדה.

מעבירים את התבנית לתנור, יוצקים בזריזות את המים לתבנית הקטנה ליצירת אדים, וסוגרים את התנור.

אופים למשך 25-30 דקות, עד שהבצק מזהיב. מצננים לחלוטין לפני הפריסה.

בתאבון וחג שבועות שמח!

רשימת עזרים לתוכנית זו:

מחשב / רמקולים
קלפי יוגלה
חול או קערה עם חול
אבן גדולה או סלעים קטנים
בד כחול שמדמה ים
כדור מתנפח של כדור הארץ
תמונה של מבנה מיוחד בעולם
מסכה מתרבות אחרת
ספר אגדות
כדור פילאטיס / כדור ים מתנפח בדוגמת כדור הארץ
צבעי גואש חום צהוב וגווני ירוק
מכחולים
בד שחור גדול או תאורה מעט עמומה ליצירת תחושת התחלה
כדור גדול לייצוג כדור הארץ
בדים כחולים לייצוג מים וים
בדים ירוקים או עלים לייצוג צמחייה
תמונות של כוכבים, ים, הרים ובעלי חיים
נייר עיתון מקומט לכדור
3 פחים / סלים
מטפחת / בנדנה לכיסוי העיניים
דפי ציור בגודל A3
צבעים
עפרונות
פלסטלינה בצבעים שונים
אביזרים הקשורים לחג (ענפים יבשים, קופסת גפרורים ריקה, חץ וקשת)
שק בד אטום
גליל נייר מגבת לכל תלמיד
ענפים מחצר הצהרון
חבל דק
מדבקות צבעוניות
4-5 גלילי נייר מגבת לכל תלמיד
צבע גואש חום
מזלגות חד פעמיים
טוש חום
ניירות בריסטול
נייר משי בגוונים של אדום, כתום וצהוב
דבק סלוטייפ
דבק חם לשימוש המובילים בלבד
טושים
ניירות צבעוניים
קרטון או דפי ציור
מדבקות של שמש, עננים, גשם, חיות

או צבעי גואש (מכחולים, כפות, קשיות ליצירת אפקטים מיוחדים)
מניפות קטנות (להמחשת הרוח).
בקבוקי ריסוס עם מים (להמחשת גשם).

תחנה 1 – כוח הרוח

נוצות או כדורי צמר גפן
קשיות שתייה (לא חובה, אם רוצים להקל על הנשיפה)
סרט דבק לסימון קו התחלה וקו סיום על הרצפה
קערה קטנה או קופסה לסיום המסלול

תחנה 2 – כוח המים

שתי כוסות פלסטיק לכל קבוצה
קערה או בקבוק מים למילוי
כפות
מגבת קטנה או סמרטוט לניגוב אם נשפכים מים
מגש פלסטיק או קערה גדולה לעבוד עליה כדי למנוע רטיבות

תחנה 3 – כוח השמש

כרטיסי שמש מצוירים
מוזיקה קצבית קצרה (לא חובה)
רמקול קטן אם משתמשים במוזיקה
שטח פנוי לתנועה

תחנה 4 – כוח המשיכה (כוח הכבידה)

כדורים קטנים ונוצות

קופסה קטנה או סלסילה עם
תמונה של פירמידה
תמונה של חומה ארוכה
תמונה של פסל ענק
תמונה של מבנה מיוחד
קרטון ביצוע או בריסטול
מספריים

דבק

צבעי גואש / טושים / צבעי פנדה
חול (אפשר חול משחק או חול מהחצר)
מכחול

כיסוי לשולחנות

דף בסיס לפרמידה להדפסה לכל תלמיד
קוביות משחק גדולות
קוביות לגו גדולות

תמונות של מבנים שונים מרשימים מסביב לעולם

1 חב' קמח

500 גר' מלח

מים

קערה וכף לעירבוב

מערוך

כוס פלאסטיק קשיחה (חוט להכנת שרשראות)
חיות קטנות מפלאסטיק מהצעצועים שבצהרון
כדורי קלקר קטנים בערך בגודל כדורי פינג פונג (8 כדורים לכל תלמיד)
כדורי קלקר מעט יותר גדולים – השמש (1 לכל תלמיד)
דבק פלסטי לבן / דבק סטיק
דפי בריסטול שחורים
לורדים
טיפקס
דפים להדפסה – שמונת כוכבי הלכת במערכת השמש שלנו
כדורי קלקר לבנים כמספר התלמידים
ואם אפשרי אז שני כדורים לכל תלמיד
הדפסת דפי האצבעונים כמספר התלמידים
(רצוי להדפיס מעט יותר למקרה הצורך)
הדפיסו לעצמכם דף עם הסיפור "מסע בין כוכבים"
צבעי עיפרון / טושים
4 דליים מפלאסטיק (כמו של מגבונים לניקוי)
חבלים חזקים לקשירה
מברג עם ראש מעוגל דק
מדבקות לסימון על הרצפה את קו ההתחלה וקו הסיום.
דף בריסטול לבן לכל תלמיד
חתיכות קרטון בגדלים קטנים
צבעי גואש
מכחולים
כפתורים / פונפונים צבעוניים
ניירות ירוקים
מספריים
מנקי מקטרות ירוקים
מפת העולם גדולה (רצוי דגש בצבעים על יבשות)
דף מפת העולם עם היבשות להדפסה לכל תלמיד
ניירות צבעוניים ירוקים או לבנים
קרטון או בריסטול
גילי נייר מגבת או קרטון (ללפיד)
נייר צהוב/כתום (לאש)
דף כתר להדפסה
מפת יבשות העולם
תוף / דרבוקה / כלי הקשה
מקלות קצב או כפות ידיים
בריסטולים גדולים בצורת יבשות (שהמובילים הכינו מראש)
מדבקות של בעלי חיים שונים
תמונות של יפן (פריחת דובדבן / קימונו / מקדש)
ניירות לקיפול מניפות קטנות (לא חובה)
ניירות צבעוניים בגודל A4
דף מילים יפניות להדפסה
דפים לכתיבה –
אם יש רצוי דפים עם שורות
כלי כתיבה לכל תלמיד

תמונה של חומת סין
דפי בריסטול צבעוניים
מקלות רופא ציבעוניים
דף הדפסה לגזירה לכל תלמיד ראש זנב דרקון
עיניים
נייר קרפ בצעי אש (אדום, כתום, צהוב, ורוד, כחול)
דבק דו צדדי
שדכן
כדור משחק – גומי/ ספוג/ כדוריד/כדורגל
חומרים ליצירה חופשית: נוצות, נצנצים, בדים, גזרי עיתונים צבעוניים
בד כחול גדול / מצנח
תמונות של יצורים ושוניות (מוסתרות מראש מתחת לבד הכחול)
ניירות צבעוניים, צלופן צבעוני, פלסטלינה, צמר גפן,
קרטון גדול לבסיס לכל תלמיד, קשיות / חוטים, מדבקות.
דפי בריסטול בצבע חום לכל תלמיד.
צבעים
דבק סטיק
דפי סול דביקים בצבעי זהב, צהוב ונחושת
מספריים
דף להדפסה תיבת אוצר לקיפול
תמונות של שדות חיטה
סלסלת פירות וירקות
שיבולי חיטה אמיתיות או מלאכותיות
אל - בד ירוק לפריסה על הרצפה
סל גדול מקרטון או קופסה גדולה
בריסטולים צבעוניים
מספריים בטיחותיים
בד ירוק גדול על הרצפה המדמה שדה
שיבולים או פרחים קטנים לפיזור במרחב

ספרים:

הספר "יופי של עולם"
הספר "שני אחים" / מקומו של בית המקדש